

Poštnina plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

79/ XIV, november–december 2012

Glasilo občine Sodražica

1. Praznik občine Sodražica

2. Otvoritev nove športne dvorane

1. Skupinska fotografija nagrajencev
2. Športna dvorana je dograjena in v ponos šoli in kraju
3. Ravnateljica šole Majda Kovačič Cimperman čaka na častne goste
4. Učenci otroškega in mladinskega pevskega zbora OŠ Sodražica pod vodstvom Mojce Kramar Gorinšek
5. Dvorano so popolnoma napolnili številni povabljeni, občani in drugi obiskovalci
6. Častni ustroj predstavnikov društev
7. Prisrčen nastop najmlajših otrok vrtca z vzgojiteljicami

Foto: Marko Burger

Misli letošnjih nagrajencev

Zbrala: Nina Pirc Vovčko

”To županovo priznanje je priznanje mojih sodelavcev – animatorjev pri Kresnički in mladih pri Mladinskemu klubu Sodražica. Brez prave ekipe ne bi bilo mogoče izvajati takšnih aktivnosti za mlade, kot jih pripravljamo v naši občini. Veseli me, da gospod župan podpira naše aktivnosti, v prihodnje pa si želim, da bi se še več občanov zavedalo, da v Sodražici mladi pripravljamo velike projekte, ki jih je potrebno še bolj množično podpirati, če želimo, da gre mladina naprej po pravi poti.

Ernest Pirnat

”Balinam že od rane mladosti, zato mi naslov državnega podprvaka v natančnem izbijanju zelo veliko pomeni, prav tako tudi županovo priznanje. Še bolj od tega me veseli dejstvo, da je Sodražica končno prišla do nove športne dvorane, ki je lahko v ponos vsem občanom Sodražice. Zato vse pohvale tistim, ki so k temu objektu tako ali drugače prispevali svoj trud.

Boris Matelič

”Vedno rada pomagam komur koli in dam vse, kar le lahko. Nikoli nisem marala biti v ospredju, neskončno raje sem na vrtu in v kuhinji. Ob tem priznanju sem izredno ganjena in hvaležna tistim, ki so opazili moje delo in ga cenijo.

Ana Arko

”Priznanje mi veliko pomeni tudi zato, ker sem ga prejel v novi športni dvorani. Ko sem prišel v Sodražico, sem bil edini, ki je tekel, zdaj pa opažam, da teče vedno več ljudi, da jih je potegnilo. Vse to mi pove, da moj tek ni zaman.

Darko Rovanešek

”Vsaka generacija se mora sama odločiti, na kakšen način bo aktivna v družbi. Naše dejavnosti presegajo okvire društva, ki bi se ukvarjalo zgolj z mladino: s projektoma, kot sta Glasbena mineštra in Jazz večer, združujemo ljudi vseh starosti in jim poskušamo popestriti življenje v našem kraju. Priznanje pomaga pri prepoznavnosti Mladinskega kluba Sodražica, kar je pomembno za vključevanje novih mladih, predvsem srednješolcev, v društvo – še posebej sedaj, ko prihaja do menjave generacij.

Žiga Lovšin, MKS

”Priznanja smo zelo veseli. Upam, da ne bo zvenelo neskomno, toda menim, da smo si ga zaslužili. Veliko dobrega in koristnega smo naredili, ne samo za člane društva upokojencev, pač tudi za ostale starejše občane in za širšo skupnost. Imamo skupino približno dvajsetih aktivnih članov, ki so gonilna sila našega društva. Naš uspeh temelji na skupinskem delu. Vsaka pohvala nas dvigne in spodbudi, to priznanje pa nam je dalo novo motivacijo, da se bomo še bolj trudili za lepše počutje vseh v tretjem življenjskem obdobju.

Cvetka Vesel, DU Sodražica

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **31. 1. 2013**. Suhorobar izide **21. 2. 2013**.

Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:
suhorobar@gmail.com

Navodilo za oddajo prispevkov:

- Besedila naj bodo v formatu .doc oziroma .docx, fotografije v formatu .jpg z dodanimi komentarji. Prosim, da navedete tako avtorja prispevka kot avtorja fotografij.
- Identičnih prispevkov, ki so bili že objavljeni oz. so namenjeni za objavo v drugih medijih, ki pokrivajo območje občine Sodražica, ne bomo objavili.
- Pri prispelem gradivu si pridržujemo pravico do krajšanja in drugih uredniških popravkov.

VSEBINA

- 4 **ŽUPANOVA STRAN**
Veseli ob zaključku projektov
- 5 **AKTUALNO**
Novi market v Sodražici
- 6 **IZ POSLANČEVE ZAPISNICE**
Sporočilo demonstracij
- 7 **OBČINSKI PRAZNIK**
Letošnji nagrajenci
Jože Pakiž prejel plaketo osamosvojitve
Zrna modrosti iz DU
- 9 **ŠIROKO OBZORJE**
Magistrica prava in doktorica teologije
- 11 **ŠOLA / VRTEC**
Barvito dogajanje
Ponosni na novo dvorano in prizidek vrtca
- 15 **DRUŠTVA**
Ekskurzija v Bruselj
Praznična peka
Sodraška mladina je dejavna
- 18 **ŠPORT**
Uresničene sanje in nova sezona v ŠD Extrem
ŠD Sodražica izjemno dejavno
- 22 **MLADI**
Udarna akcija 72 ur
- 24 **KULTURA**
Pesniška olimpijka Jasna Zbor P. Stanislava Škrabca znova zaživel
Samostanska knjižnica
- 27 **OD TU IN TAM**
Plodno sobivanje generacij
Naši kosmati prijatelji
- 30 **NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**
Zimski knjižni izbor

Foto na naslovnici: Ana Arko

Uspelo nam je nekaj velikega in lepega

Iz govora ob občinskem prazniku in otvoritvi nove športne dvorane

Piše: Blaž Milavec, župan

Ali ni to čudna usoda, ki se vam je verjetno že kdaj zgodila, da ko si nekaj želiš in še bolj nestrpnost pričakuješ, trdo delaš na tem in potem ko končno uspeš, kar nekako zbledi tisti čar in lesk ali pa se preprosto zgodi nekaj, kar ubije prešerno otroško veselje v nas. Kako slučajno sem se o tem spraševal ravno tedaj, ko sem po radiu zadnjič poslušal o Evropski uniji kot Nobelovi nagrajenki za mir. Še pred nekaj leti smo ponosno dvigovali »ta plavo bandero z zvezdicami« in se pridušali, kaj da smo mi, ki smo zdaj notri, in kaj da niso, recimo Hrvatje, ki še niso ... Da ne rečem pred dvema desetletjema, ko smo vsi, od mladih do starih peli tisto Evropa '92. Danes pa kot da nas je sram te Evrope. Zanimivo, kako se vse skupaj obrne. Tako se mi nehote v teh sivih časih zazdi: ali je tudi ta velika pridobitev naše občine, naše šole in vrtca in vseh nas prišla ob nepravem času? Ali je danes to za nas sploh kakšen dosežek, ki je bil npr. potreben? Ali ni tisoč bolj nujnih stvari za opraviti kot to? To so vprašanja, ki si jih zastavljate tudi vi, spoštovane občanke in občani. Tako je pač prav, ker so legitimna. Vsaj dokler so še korektna in niso posledica nam zelo znane zavisti.

Vendar, spoštovani, legitimno je po drugi strani moje in verjamem tudi vaše veselje, da nam je hvala Bogu to tudi uspelo. In uspelo nam je nekaj velikega in lepega. Latinski pregovor pravi »Gratia gratiam parit«. Hvaležnost rodi hvaležnost. In če mene vprašate, prinese tudi dobiček. Ne v finančnem, ampak širšem smislu. Enostavno si je potrebno vzeti čas za razmislek, oceno in zahvalo. Nič ni naša pravica ali nekaj samo po sebi umevnega, brez da ne bi to bilo pravzaprav dar. In za dar moraš biti hvaležen, enako kot se moraš za vsak uspeh v prvi vrsti sam potruditi, da ga lahko dosežeš. Zato naj bo ta dan namenjen temu, kar ste super pokazali naši najmlajši prijatelji, izrazu iskrenega veselja in hvaležnosti, ki naj se odslkava v praznično sproščenem in prijateljskem ozračju tega večera.

Duh svečanosti in red tega trenutka veleva, da je čas tudi za oceno, da se ozremo na prehojeno pot, uspehe in tudi neuspehe ter načrte za jutri. Najprej se želim osredotočiti na projekt, ki ga danes

s to slovesnostjo zaključujemo. To je nova športna dvorana in razširjen del vrtca. Ta skoraj tri milijone težak projekt ima dolgo zgodovino. Že od sedemdesetih let, ko je bil ustanovljen celo režijski odbor za novo telovadnico, se v Sodražici govori o novi dvorani. V času mojega predhodnika župana Andreja Pogorelca je občina končno sprejela odločitev za pripravo in začetek gradnje nove športne dvorane. Potem, ko sem sam prevzel mesto župana, smo intenzivno pristopili k pripravi projektne dokumentacije in pridobitvi potrebnih soglasij in dovoljenj. Hkrati smo se zaradi potreb in stanja v vrtcu odločili tudi za razširitev projekta in gradnjo novih vrtčevskih prostorov. To je projekt nekoliko zakasnilo, vendar smo po sicer težki poti vseeno uspeli pridobiti gradbeno dovoljenje in kandidirati za sredstva šolskega ministrstva. Pri tem smo bili kar uspešni, saj je država projekt finančno podprla v višini polovice stroškov, dobrih 70 tisočakov smo si uspeli priboriti iz sklada Fundacije za šport, nekaj čez 300.000 pa smo vključili sredstva MGRT. Ostalo je zagotovila občina iz lastnega proračuna in z najemom dolgoročnega ugodnega posojila pri Javnem skladu za regionalni razvoj iz Ribnice.

Tako je bila finančna konstrukcija zaprta in začel se je lahko postopek izbire izvajalca. Tu smo bili priča resnim preizkušnjam, saj smo se lotili gradnje ravno v času najhujših zlomov gradbenih podjetij. V času tega projekta so šla v stečaj kar tri izvajalska podjetja, kar je nedvomno bistveno otežilo potek realizacije. Sploh pa so to bili resnično mučni časi, sicer malo za šalo in malo za res: takrat si nisem upal še na trg, da ne bi slišal nekaj takih, kot je: Jah, Jankovič je izpeljal svoje Stožice tako ali drugače, a jih je izpeljal, kaj pa vi pri nas ... nedokončana hala, spomenik ... Kakor koli že, kljub tej neveri smo na koncu vendarle uspeli pripeljati ta projekt do konca z našim podjetjem Grafit na gradbenem področju in s Fingarjem iz Rogaške Slatine na področju opremljanja. V času gradnje smo projekt nekoliko razširili in dopolnili, ker smo poskušali ugoditi potrebam šole in

vrtca ter naši športni srenji, kolikor je bilo to znotraj projekta možno in dopustno. Vse skupaj je sicer podražilo sam projekt, kljub temu pa smo na koncu vseeno ena redkih občin, ki je tak projekt zaključila z 20 % prihrankom državnih in svojih sredstev od prvotno planiranih. Ne smemo pozabiti, da je ta investicija omogočila delo za kakšen teden, mesec ali pa za dve leti več kot 150 delavcem, kar nekaj od tega jih je bilo tudi iz našega okoliša.

Poleg nove dvorane in razširjenega vrtca smo letos zaključili tudi dva obsežna in finančno zahtevna projekta (vsak posebej vredna skoraj 1 mio. evrov), za katera smo pridobili sofinancerska sredstva iz evropskega strukturnega sklada. Prvi projekt je okoljska infrastruktura – nova kanalizacija in BČN v Žimaricah ter drugi projekt, ki smo ga izvedli skupaj z Občino Ribnica, tj. vodovod in kanalizacija Lipovšica–Ribnica. V pripravi pa imamo

Ni ne konec in ne začetek, je le točka kroga, ki pretrese staro in da zalet za novo, je Božja moč in energija, ki združuje in osrečuje ljudi v miru in ljubezni!

Blagoslovljen in miren božič ter zdravja, sreče, predvsem pa več upanja in razlogov za optimizem v prihajajočem letu vam želim

Blaž Milavec, župan

že nove projekte – kanalizacija Zamostec in del Sodražice z novo veliko čistilno napravo. Z Občinama Ribnica in Kočevje pripravljamo izredno pomembno ter nujno obnovo regionalnega vodovoda od Podklanca do Kočevja z nekaj novimi odseki, kot je odsek Vinice–Zapotok–Sv. Marko–Sinovica–Preska v skupni višini 26 mio. evrov. Na razpis evropskih sredstev iz sklada za regionalni razvoj se bomo prijavi s projektom komunalne ureditve obrtno-poslovne cone pri Fibranu, ki naj bi posredno omogočil tudi nova delovna mesta. Investiciji KGZ Ribnica z izgradnjo novega trgovskega centra v Sodražici pa gremo nasproti s projektom komunalne ureditve dela na trgu 25. maja. Kmalu bo znan novi koncesionar za izvajanje javne gospodarske službe daljinskega ogrevanja na lesno biomaso v centru Sodražice. Upamo, da bomo naslednjo sezono že ogrevali naše objekte s toploto, ki jo proizvedemo iz lesne biomase. Pripravlja se tudi projekt za energetske sanacije naše šole, s katerim želimo kandidirati na ravno

ŽUPANOVA STRAN

zaključujoč razpis in privarčevati kar nekaj sredstev za kurjavo. Aktivni smo tudi na področju zemljiških in agrarnih operacij, saj smo letos končno uspeli dobiti odločbo o začetku komasacije na Gori in se prijaviti na ustrezen razpis za izvedbo tega projekta. Občina Sodražica je aktivna tudi na drugih investicijskih področjih kakor tudi v drugem družbenem življenju, saj podpira mnoge projekte in dogajanja, ki se vrstijo oz. zgodijo pri nas. Poleg tega občina financira delovanje kar nekaj institucij in služb, ki skrbijo za javne stvari. Vrtec in del stroškov šole in zdravstvenega doma. Tu je glasbena šola, center za socialno delo oz. posamezni programi znotraj njih, kot npr. nega na domu in zavarovanje nezaposlenih. Občina skrbi za izvajanje lokalnih javnih služb preko javnih podjetij: vodooskrba, čiščenje odpadnih voda, vzdrževanje cest in poti ter preko gasilske zveze in društev tudi za požarno varnost. Občina tako delno ali v celoti omogoča tudi čez tristo delovnih mest. Nekoliko manj smo uspešni ne le občina, celo naše okolje na področju

turističnega razvoja in področju produkcije izdelkov iz našega naravnega bogastva – lesa. Ravno te dni obeležujemo 520-letnico krošnjarskega patenta, ki je našim krajem pred dobrega pol tisočletja omogočil preživetje in čez čas tudi napredek. Danes, ko so naša zavest, znanje in možnosti bistveno večje kot tedaj, pa v lesu vidijo izziv in poslovno priložnost vse druge dežele in območja, samo pri nas ne. V teh časih, ko gospodarska in vedno bolj tudi socialna kriza trkata na naša vrata in ko je denarja vedno manj, bo za preživetje tako občine, podjetij in končno naših družin resnično potrebno poiskati nove potenciale in izzive, ki se pravzaprav skrivajo zelo blizu nas. Kljub temu da je ekonomski in socialni položaj naših občanov trenutno po statistiki boljši, kot je povprečje države, vidim tu težko, a pomembno nalogo, obenem pa upam, da je to področje vsekakor naravna priložnost za naš gospodarski razvoj.

Tudi na mnogih drugih področjih nas čaka še veliko dela. Ponekod smo boljši, drugod slabši. Zagotovo pa smo lahko zelo ponosni na družbeno življenje pri nas, ki ga ustvarja delo mnogih izmed vas v različnih društvih in organizacijah civilne družbe. Pestro aktivno dogajanje nam daje tudi potrditev pravilnosti odločitve za izgradnjo nove dvorane, saj je interes že pred uradnim odprtjem izjemen. Vendar

ne gre le za uporabo objekta, veseli nas, da ste to pridobitev že vzeli za svojo. Stene in zidovi, taka ali drugačna infrastruktura, centri in industrijske cone niso vredni nič, če niso sredstvo za zadovoljevanje naših potreb in prostor, kjer nam je omogočen razvoj na nivoju posameznika in skupnosti. To pa ni le v pristojnosti občine, ampak vseh, zlasti tistih, ki so jim te pridobitve namenjene. Potrebno se je zavedati, da smo za javne dobrine odgovorni vsi in jih tudi ustvarjamo vsi skupaj. Zato je prav, da vsak poleg pričakovanj nosi tudi pravičen del tega bremena in dolžnost za skupno dobro. Ravno v tem so nam vzor tudi naši letošnji občinski nagrajenci. S svojim zgledom vsak na svojem področju dokazujejo, da so delo in trud, pomoč in tovarištvo, mladostna energija in modrost jesenskih dni življenja nekaj zelo plemenitega in dragocenega, kar dela tudi današnji čas, ki je za marsikoga krut in nepravičen, vseeno lep, če ga sami znamo takega narediti. Če pa pomagamo še komu drugemu, je lahko življenje še boljše in lepše. Naj gre njim za ta prizadevanja zahvala, nam pa vzpodbuda.

Občina Sodražica se bo letos odpovedala novoletnemu obdarovanju in praznični pogostitvi. Sredstva za te izdatke bo namenila za humanitarne namene.

Iskreno voščilo občankam in občanom ob dnevu samostojnosti in enotnosti!

Vaš župan Blaž Milavec

AKTUALNO

KGZ Ribnica v Sodražici gradi market

Piše in fotografira: Marko Modrej

Konec oktobra so podpisali pogodbo o gradnji, sredi novembra pa so že položili temeljni kamen za nov trgovski center, ki bo stal v Sodražici. Površina marketa bo 830 m², prodajne površine bo 570 m², poleg tega bo v njem še manjši gostinski lokal. Kot je povedal direktor KGZ Ribnica Samo Mohorčič, se je zadruga za ta korak odločila že leta 2006. V Sodražici že imajo svojo trgovino, vendar bi jo bilo potrebno temeljito obnoviti, kar bi predstavljalo prevelik strošek. Poleg tega Sodražica potrebuje večje prodajne površine, večji izbor blaga, po katerega morajo prebivalci zdaj v Ribnico, Kočevje, Cerknico ali Ljubljano.

KGZ bo skupaj s sodežsko občino tako pridobila večje prodajne površine, razširila bo svojo ponudbo, in kot je še povedal Mohorčič, povečala promet. Investicija je vredna 1,5 milijona evrov, projekt je finančno v celoti zaprt, kar je v današnjih časih prava redkost, zasluge za to pa gredo tudi Mohorčičevemu predhodniku, Miroslavu Pircu, je dodal Branko Dejak, predsednik upravnega odbora zadruga.

Ponudba v trgovskem centru, ki ga gradi domače podjetje Grafit, d.o.o., konstrukcijo bo dobavilo podjetje iz Nove Gorice, bo Mercatorjeva, saj ima KGZ že sklenjeno franšizno pogodbo, seveda pa ne bo manjkalo zadružnih proizvodov, od svežega sadja, ostalih domačih pridelkov in suhe robe. V Sodražici bo namreč prodajno-razstavni prostor suhe robe. Center bodo odprli maja prihodnje leto. Za gradbeno podjetje Grafit, ki ima 35 zaposlenih in gradi ribniški vrtec ter Pastoralni center, je to še en velik projekt. Povedali so, da se projekta veselijo, saj je investitor zanesljiv plačnik. Rok izgradnje je kratek, kar prinese tudi finančni učinek.

Sindikati in tajkuni so (postali) zavezniki

Demonstracije 17. novembra so sporočile, da se tajkunom ni česa bati

Piše: Jože Tanko, poslanec SDS

Goreči nastopi govornikov na protestu proti vladi so se v pomembnem delu vrteli okoli »ukradene« države in tajkunov. Domala vsi nastopajoči govorniki so v en glas hrumeli, da so za finančni, gospodarski in socialni zlom države krivi pohlepni tajkuni, ki so jim bili na privilegirani način podeljeni krediti za prevzeme podjetij.

V tem delu imajo sindikalni voditelji zagotovo prav. Slabo zavarovani ali nezavarovani tajkunski krediti, ki so jih mnogi dobili na »dobro« ime za naložbe doma ali v tujini ter slabe naložbe bank in nekaterih državnih podjetij na trgih nekdanje Jugoslavije so glavni vzrok naših težav, z odpravo katerih se neuspešno ukvarjamo že nekaj let. Lahko pridobljen denar je bil investiran v napačne namene, podjetja so se izčrpavala, mnoga so propadla povsem »brez zveze« in marsikje je denar končal na računih tihih družb v davčnih oazah. Prav bančniki in tajkuni so nam vseskozi sporočali, da je kapital plaha ptica, zaradi česar bi javne obravnave bančnega poslovanja povzročile odliv kapitala in odgnala tuje investitorje.

Tovarišijski kapitalizem po osamosvojitvi je povzročil ogromno škode državi. Denar je izginjal, propadala so podjetja, ki so bila tudi pomembne blagovne znamke, banke pa so bile vsakih nekaj let v hudih težavah. Znova in znova je bilo treba zaradi nacionalnega interesa reševati nasedle projekte. Ocenjujem, da nam je svetovna kriza povzročila precej manjše posledice, čeprav se vsi preradi izgovarjajo nanjo.

Ena od najpomembnejših nalog te koalicije je prav ureditev slabega položaja naših finančnih institucij in izboljšanje gospodarjenja z državnim premoženjem. Zato smo sprejeli dva pomembna zakona.

Prvi je zakon o državnem holdingu, na katerega smo prenesli državno premoženje Kad, SOD in DSU, s čimer bo poenoteno upravljanje in bodo dani pogoji za maksimiranje donosov iz dividend ali prodaj oz. nakupov premoženja. Drugi je zakon o ustanovitvi t. i. slabe banke, v katero se prenašajo vse slabe naložbe državnih bank, pri čemer slabe »tajkunske« naložbe bank predstavljajo pomemben delež, če ne celo večino vseh

zgrešenih poslovnih odločitev teh bank. Za oba zakona je Državni svet izglasoval veto, za oba zakona so sindikati zbirali podpise za referendum in za oba zakona je zahtevali za referendum vložila poslanska skupina Jankovičeve PS. Skladnost blokad uveljavitve obeh zakonov veliko pove, še posebej, ker je tudi Jani Möderndorfer, vodja poslancev PS, izjavil, da so se glede aktivnosti pri obeh zakonih pogovarjali tudi s sindikati. Torej so pri ključnih projektih države, ki jih moramo sprejeti, če želimo vsesplošno izboljšati položaj države, na isti strani, na strani blokade, največji sindikati, del opozicije in tajkuni Foruma 21, ki so nam, če pozorno poslušamo sindikate, ukradli državo.

Ironija je, da se s tem, ko se z referendummi ustavljajo vladni zakoni, odpravlja tudi možnost odkrivanja tajkunov, tajkunskih kreditov in njihovih (praviloma političnih) botrov. Vse to bo še naprej ostalo skrivnost, ne bo se vedelo niti tega, kdo je kaj podeljeval, niti tega, komu in pod kakšnimi pogoji. Vse to bo ostalo znotraj bank in pokrito z bančno skrivnostjo. Torej se s to blokado in referendummi preprečuje ugotavljanje osebne odgovornosti bančnikov in tudi prejemnikov kreditov, torej tajkunov, blokira se transparentnost in nasploh vpogled v »zgodovinska« dogajanja na bančnem in poslovnem trgu. Z blokado obeh zakonov so sindikati postali glavni zaščitniki tajkunov in njihovih botrov.

Če bosta referenduma izvedena in bosta zakona padla, bodo tajkuni še naprej varni in zaščiteni. Nerazjasnjena bo ostala ogromna vsota slabih naložb državnih bank in ostala bo nuja po stalnih dokapitalizacijah državnih sistemskih bank, ki jih bomo plačevali državljani. Za pretekle odločitve pa ne bo nihče odgovarjal.

Lahko se vprašate, zakaj je sindikat in Jankovičevim poslancem toliko do tega, da se ta dva zakona ne uveljavita. Pa tudi to, ali je resnično v njihovem interesu, da se za zlorabe poišče odgovorne, zahteva njihovo odgovornost in da se slabo ali celo nezakonito delo sankcionira.

Zdi se mi, da je bil sindikalni protest z revolucionarno retoriko izpeljan samo zato, da pod krinko napada na Janševo vlado zavarujejo vse tiste, ki so do sedaj imeli v državnih bankah samopostrežbo in bi jim z blokado obeh zakonov to omogočili še naprej.

Najbrž so se po protestih marsikom le odprle oči.

Tone Pavček je nekoč dejal: »Ne bojte se življenja! Naj pljuska v vas z vso silo in v vse žile, naj vas nese ali zanese, le ne pustite, da vas spodnese. In imejte ga radi, da bo tudi ono, življenje, imelo rado vas!«

Upanja polne božične praznike, v letu 2013 pa pristnih otroških radosti in modrih odločitev vam želi

uredništvo Suhorobarja

Vsem občankam in občanom
Sodražice želim blagoslovljene
božične in novoletne praznike,
veliko miru, zdravja in uspehov
v novem letu 2013 ter prijetno
praznovanje dneva samostojnosti
in enotnosti.

Jože Tanko, poslanec SDS

OBVESTILO O JAVNIH RAZPISIH

Občina Sodražica obvešča, da sta od 20. 12. 2012 dalje na spletni strani www.sodrazica.si ter na oglasni deski Občine Sodražica objavljena javna razpisa za sofinanciranje **drugih društvenih dejavnosti** in za sofinanciranje **programov ljubiteljske kulturne dejavnosti** v Občini Sodražica za leto 2013.

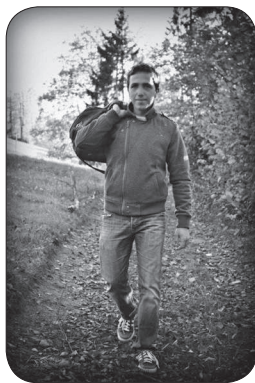
Kdo so najbolj srčni ljudje med nami?

Foto: osebni arhivi nagrajencev

Ob letošnjem občinskem prazniku, ki smo ga proslavili 26. oktobra, je Občina Sodražica podelila priznanja in nagrado posameznikom in društvom, ki ta hip najbolj srčno delujejo na različnih ravneh naše skupnosti. Kot pravi župan Blaž Milavec: »Letošnji nagrajenci vsak na svojem področju dokazujejo, da je življenje lahko boljše in lepše, če ga znamo takega narediti in pri tem pomagamo še komu drugemu.«

ŽUPANOVO PRIZNANJE

Ernest Pirnat je eden tistih entuziastov, ki s trdim delom in prizadevanji polaga svoj trud in upe na mlade. Sprva kot udeleženec, nato animator in sedaj voditelj, je postal zaščitni znak sodraškega oratorija. Poleg tega vodi ali soustvarja tudi nekatere druge aktivnosti mladih, od letos je trener futsala za najmlajše skupine deklic in dečkov v okviru Športnega društva Extrem. Danes, ko ga je poklicna pot pripeljala v pedagoške vode, se izkazuje kot požrtvovalen in vsestranski delavec in sodelavec v šolstvu, ki jemlje to delo z veseljem in kot poslanstvo, s čimer je lahko vzor marsikateremu šolniku, ki vstopa na to poklicno pot.

Boris Matelič je že od malih nog zaznamovan s športom, saj je odraščal v znani sodraški športni družini. Poleg vodenja naših balinarjev je Boris Matelič posvetil trud in energijo graditvi in izpopolnjevanju svoje tekmovalne kondicije in sposobnosti, kar je rodilo izjemne rezultate. Boris Matelič je lanskega novembra osvojil naslov državnega podprvaka v balinarski disciplini natančnem izbujanju, kar predstavlja do te osvojitve najvišje doseženo mesto na katerem koli športnem področju, ki ga je dosegel posameznik iz naše občine.

PRIZNANJE OBČINE SODRAŽICA

Darko Rovaneš je skromen človek, ki živi s športom in za šport. Še posebej je velik ljubitelj teka in kolesarjenja, s katerim se tudi aktivno ukvarja. Na različno dolgih tekaških prireditvah v okviru Dolenjskega pokala ter drugih prireditvah širom Slovenije v svoji kategoriji veteranov vedno dosega dobre uvrstitve, ki so plod trdega dela. Višek Darkove dolgoletne kariere pa je gotovo osvojitve naslova državnega prvaka za leto 2011 v kategoriji veteranov na Ljubljanskem maratonu. Darku gre velika zasluga, da je vzornik, trener in svetovalec sodraškim kolesarjem in tekačem.

Mladinski klub Sodražica

je v svojem desetletnem delovanju pripravil glasbene, kulturne, športne in druge projekte. Posebej odmevni in uspešno izpeljani sta Glasbena mineštra in Jazz večer, ki zahtevata večtedenske priprave glasbenih točk in dramske igre, ki jih člani kluba pripravijo samostojno in prostovoljno. Klub za mlade med letom pripravlja tudi pohode, izlete in družabna srečanja. Na ta način je mladim omogočeno aktivno in koristno preživljanje prostočasnih dejavnosti, hkrati pa ponudba Kluba med mladimi deluje preventivno, saj se zavedajo nevarnosti, ki prežijo na mlade, »ki se nimajo kam dati«.

Ana Arko je vedno dobre volje, nasmejana, vedno za veselo družbo, delavna in pridna kot mravlja, opravila pa je tudi ogromno prostovoljnega dela za naš kraj. Ne da bi jo kdo prosil, sama začuti stisko družine ali posameznika in jim priskoči na pomoč z obiskom in nemalokrat tudi z obrokom hrane. Pri oratoriju že 15 let nesebično pomaga pri pripravi hrane za otroke in animatorje, v župnišču prostovoljno ureja in skrbi za zelenjavni vrt, ob svečanih dogodkih v cerkvi pa vedno poskrbi, da se povabljeni počutijo sprejete in lepo postrežene.

ZLATA PLAKETA OBČINE SODRAŽICA

Društvo upokojencev Sodražica združuje pomemben del naših občank in občanov in je praktično edina nevladna organizacija, ki združuje upokojence na območju naše občine in širše. Letos društvo praznuje zlati jubilej – 50. let delovanja. To je dolga doba uspešnega dela društva na področju organizacije socialne in pravno administrativne pomoči in podpore svojim članom in drugim upokojencem iz naše občine in bližnje okolice. Zelo dejavno je društvo tudi na področju športnih aktivnosti, pohodništva in rekreacije, kulturnem, zlasti glasbenem področju in področju organiziranja prireditev za starejše. Društvo je zelo aktivno tudi v povezovanju in sodelovanju na medobčinski in regijski ravni. Zlasti so aktivni tudi pri pripravi prireditev v okviru svoje Dolenjsko-belokranjske regije. Že nekaj let društvo aktivno vodi projekt Starejši za starejše, kjer pripravlja veselo popoldne druženja zlasti za upokojence po 75. letu starosti. Zadnje leto pa društvo v okviru medgeneracijskega druženja izvaja zelo inovativen in vzoren projekt Za naše najmlajše, kjer nekatere članice izdelajo za vsakega novorojenčka v občini ročno spletene copatke.

Odkritje spominske plošče v Zamostcu

Piše: Franc Novak, predsednik odbora PVD SEVER; foto: arhiv PVD Sever

Ob občinskem prazniku Občine Sodražica je Policijsko veteransko društvo SEVER Ljubljana na pobudo Odbora Kočevje in Ribnica ter v sodelovanju z Občino Sodražica 27. 10. 2012 organiziralo slovesno odkritje spominskega obeležja na stanovanjski hiši Jožeta Pakiža v Zamostcu 38. Obeležje spominja na osamosvojitveno vojno za samostojno in neodvisno Slovenijo leta 1991, ko so se zaradi groženj pripadnikov jugo vojske, da bodo iz kasarne, ki je bila v neposredni sosesčini Postaje milice Ribnica, s topovi granatirali postajo milice, preselili na rezervno vojno lokacijo, v stanovanjsko hišo in pomožne objekte last Jožeta Pakiža.

Program odkritja spominskega obeležja je povezovala Ana Marija Pakiž, ki je v uvodu pozdravila vse navzoče.

Podžupan Občine Sodražica Andrej Pogorelec je med drugim poudaril, da so se, tako kot povsod po Sloveniji, tudi na območju občine Sodražica, pred in med

osamosvojitveno vojno odvijali pomembni dogodki, ki so pomembno vplivali na osamosvojitve Slovenije in zaslužijo, da so ustrezno obeleženi za poznejše rodove. Tako je bilo v počastitev občinskega praznika v letu 2011, v sodelovanju med Občino Sodražica, PVD SEVER Ljubljana in OZVVS Ribnica, na trgu v Sodražici odkrito spominsko obeležje, ki opominja na dogodke osamosvajanja Slovenije. Odkritje spominske plošče na stanovanjski hiši Jožeta Pakiža v Zamostcu in podelitev

PLAKETE OSAMOSVOJITVE Jožetu Pakižu pa samo še potrjuje oziroma kaže na to, da so pomembno vlogo pri osamosvajanju Slovenije odigrali tudi prebivalci tega kraja.

Osrednji govornik Slavko Majerič je dejal, da je letos 27. junija minilo 21 let, ko se je začela osamosvojitvena vojna za Slovenijo.

27. junija 1991 v zgodnjih jutranjih urah se je začela agresija JLA na Slovenijo, ko so oklepniki pri Metliki prestopili geografsko mejo Slovenije in ko so iz vojašnice na Vrhnikih krenili tanki proti Brniku. Ko je bila PM Ribnica obveščena o navedeni agresiji, je takoj pričela s sklicem vseh aktivnih in rezervnih policistov in jih preko vodstva PM seznanila z aktualnimi tekočimi dogodki. Narejen je bil ustrezen delovni raspored, vsem policistom, ki so se odzvali na pozive, pa so bile dodeljene naloge za tekoči in naslednji dan ter dodeljeno dodatno orožje. PM Ribnica je takoj postavila cestno blokado z avtobusi in tovornimi vozili, in sicer v Dolenjih Podpoljanah, na takratni magistralni cesti M-6, na nadvozu z železniško progo, blokado pa so nadzorovali aktivni in rezervni policisti; TO pa je začela z izvajanjem cestnih blokad s težjimi vozili na mestnih ulicah.

Naslednji dan in kasneje so policisti PM Ribnica pričeli z izvajanjem prijetja civilnih delavcev, ki so bili zaposleni v objektih JLA v Ribnici in jih predajali ustreznim službam TO. Ko teh oseb zaradi prijetja ni bilo več v službo v kasarno, so postali častniki in ostali civilni delavci v vojašnici previdnejši in praviloma niso več zapuščali vojašnice. Zaradi tega je bilo opaziti, da so jim njihove žene, prijateljice ali ostale osebe nosile hrano v kasarno, predvsem kosila in večerje. V naslednjih dneh sta bila v centru Ribnice aretirana tudi častnika Popović in Miketić, ki sta bila predana ustreznim službam. Zaradi tega je komandant kasarne podpolkovnik Miroslav Lilič telefonsko obvestil vodstvo PM Ribnica, da bo z artilerijskim orožjem granatiral PM in občino. V naslednjih dneh je bila preko Elektra Kočevje kasarni odklopljena električna energija, odklopljena jim je bila voda in telefonske linije, zaradi česar so postajale grožnje vodilnih v kasarni tudi vse očitnejše. V tem obdobju je PM zagotavljala

poleg ostalih nalog tudi vsakodnevno spremstvo pri prevozu v Ljubljano in nazaj v Ribnico takratnega poslanca državnega zbora dr. Božidarja Voljča.

Največji moralni udarec pa je v Ribnici najbrž doživela JLA s prestopom kapetana KOSA Šefketa Suljevića na slovensko stran. Zaradi vsega navedenega je bila grožnja, da bo objekt PM Ribnica granatiran, podkrepljena s tem, da so v vojašnici namestili tri topove havbice M84 NORA-A in jih usmerili na objekt PM. Ko so v ostalih republikah spremljali vojno v Sloveniji, je mnogo zaskrbljenih staršev vojakov, ki so služili vojaški rok v Ribnici, prihajalo v Ribnico in na PM spraševali o usodi njihovih otrok. Pri tem so bile vsem staršem posredovane ustrezne informacije, tistim vojakom, ki so prebegnili iz vojašnice, pa so pomagali in nudili ustrezno pomoč in jih odpeljali do ustrezne službe TO, ki je bila zadolžena za prebege vojakov. 28. junija 1991 v popoldanskih urah je bila PM preko kurirja obveščena, da načelnik milice Pavle Čelik daje vodstvu PM ukaz o odhodu policijske enote na rezervno vojno lokacijo. Ko se je enota PM nahajala na rezervni vojni lokaciji v Nemški vasi, pri Hedviki Mrhar, je bil v okolici zapažen upokojeni vojaški oficir, prav tako pa tudi nekatere osebe, ki so simpatizirale z JLA. Zaradi tega se je vodstvo PM odločilo, da se premakne na drugo lokacijo, in sicer v Zamostec št. 38, na domačijo Jožeta Pakiža, od koder so lahko policisti nemoteno opravljali vse civilne in vojaške naloge. Zaradi vsega navedenega in za gostoljubje, ki so ga bili deležni pripadniki PM Ribnica, se je takratni komandir PM Ribnica Slavko Majerič iskreno zahvalil vsej družini Pakiž.

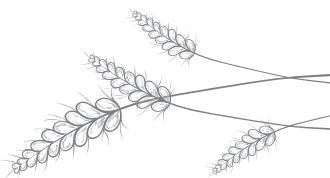
Spominsko obeležje sta odkrila Slavko Majerič in Bogdan Gruden, oba zaposlena na PM Ribnica v času osamosvojitvene vojne leta 1991 in udeležena osamosvojitvenih dogodkov. Sledila je slavnostna podelitev PLAKETE OSAMOSVOJITVE, ki jo je Jožetu Pakižu podelil predsednik PVD SEVER Ljubljana Emerik Peterka.

Na slovesnosti so nastopale tudi učenke Osnovne šole dr. Ivan Prijatelj iz Sodražice, ki so zapele pesem Za Slovenijo živim in deklamirale pesem Valentina Vodnika Dramilo, s čimer so na zelo izviren in duhovit način popestrile prireditve. Slovesnost je popestril tudi kvintet policijske godbe, ki je poleg himne odigral več zanimivih skladb.

OBČINSKI PRAZNIK

Žetev zrelega žita

Piše: Ivana Oražem

Slovenska ljudska pravljica – Pšenica najlepši cvet – pripoveduje, da je ukazal neki kralj pobiti vse stare ljudi v kraljestvu. Saj so le v nadlego in stroške. Toda v kraljestvu je živel sin, ki je premogel več ljubezni do očeta kakor strahu pred vladarjem in je očeta skrnil. Prav po zaslugi modrosti tega starčka je mladenič lahko edini rešil tri kraljeve uganke. Ko je kralj izvedel, od kod mu modrost, je ukaz preklcal, kršilca pa nagradil.

Naš župan Blaž Milavec ni postal razsvetljen zaradi takšne izkušnje, je pa kljub mladosti zelo moder, da se je ob občinskem prazniku in otvoritvi nove športne dvorane skupaj s sodelavci odločil podeliti zlato plaketo in nagrado občine Društvu upokojencev Sodražica za zgledno delo v društvu in na terenu s starejšimi. S to odločitvijo se je zapisal v zgodovino Sodražice in njenih upokojencev. Upam, da tudi širšega območja Slovenije. Moder je zato, ker se zaveda, da aktivni, zadovoljni in veseli starejši in stari ljudje, ki se družijo, skrbijo zase in drug za drugega, manj bremenijo občino in družbo ter svoje kot pa žalostni in obupani, ki se čutijo drugim v breme in pogosteje obolevajo. Zaveda se, da smo najboljše moči družbi že dali vsak po svojih sposobnostih, da pa so nas izkušnje teh let obogatile z vedenjem in so tako nekateri prava zakladnica modrosti, vztrajnosti in rahločutnosti. Za vse generacije je dobro, lepo in koristno, da gradimo in vzdržujemo mostove skupnih prizadevanj, se na njih srečujemo, družimo in si medsebojno pomagamo. Naše žito je zrelo, zrnje je zdravo, lepše nam bo, če

bomo želi skupaj. Da naš župan starejše spoštuje, vemo, ker se vedno odzove vabilu na naša srečanja, če le more, da pa zna tako rahločutno prisluhniti našim prizadevanjem, narediti starost sebi in drugim dostojanstveno in bolj prijazno, ter nam pri tem pomagati na razne načine, je več kot hvale vredno. Njegova ugotovitev na praznovanju petdesetletnice društva, da starost med sodraškimi upokojenci ni žalost, kakor pravi rek, marveč eno samo ljubo veselje, se bo tudi zapisala v kamrico naših spominov. Moder človek si lahko privoščiči, da je plemenit, velikodušen in se zna šaliti na svoj račun, kar vse zmore naš župan.

Podobno nam stoji ob strani tudi ravnateljica OŠ Sodražica gospa Majda Cimperman Kovačič. Obema pristrčna hvala! Zaradi vaju in podobno čutečih ljudi bomo vedno čutili toplino svoje duše in njeno mladostnost, ki bo ostajala zvesta svoji življenjski sili in bo dajala moč za nove možnosti vsem okoli sebe. Naj bo med nami čim več spokojnih ljudi, naj nas ne preganja skrb za prihodnost, vse naše življenje je zbrano v nas in počasi odlagajmo bremena, ki smo si jih morda ustvarili sami z negativnim razmišljanjem, vsaj nekatera. Sledimo svetlobi, miru in ljubezni do samega sebe ter drugih in občutili bomo prelepi čas žetve sadov svojega življenja. Lepo se je starati in preživljati stara leta v takšni sredini ljudi in v lepi naravi, ki nas obdaja, za kar si mora seveda prizadevati vsak posameznik po svojih močeh, čeprav je v današnjih stiskah za nekatere že to veliko, da so naši člani in plačujejo članarino.

Naj bo tudi vnaprej naš moto verz Dušana Velkavrha:

*Bolj ko ljubim, več imam,
več ljubezni, manj sem sam,
več ko dajem od srca,
manj se srcu to pozna.*

ŠIROKO OBZORJE

Človekove pravice v nacistični Nemčiji

Eva Arko, magistrica prava

Pripravila: Nina Pirc Vovčko

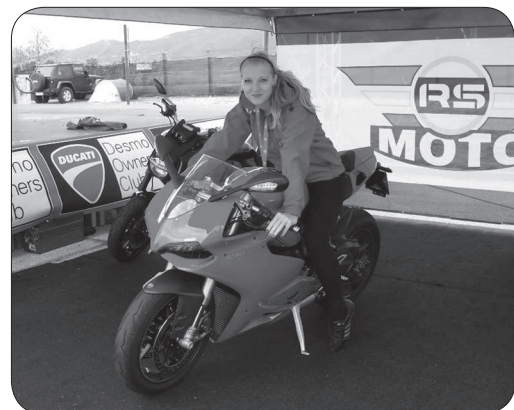
Eva Arko je kot magistrica prava nedavno končala študij na Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici, tj. 2. stopnjo po bolonjskem sistemu. V magistrskem delu se je ukvarjala s kršitvami človekovih pravic v nacistični Nemčiji. »Želela sem povezati strast do zgodovine in pravo kot poklicno usmeritev,« svojo izbiro pojasnjuje Eva. »Zgodovina mi je bila položena že v zibko, saj sem od malih nog ob kaminu poslušala zgodbe iz vseh zgodovinskih obdobj, tudi iz časa druge svetovne vojne.« Eva še pove, da analiza kršitev človekovih pravic in napredka na področju njihovega varovanja v magistrskem delu predstavlja tudi spomin na mnoge žrtve druge svetovne vojne.

Pa vendar se kršitve človekovih pravic dogajajo tudi danes. Eva se strinja: »Kršitve človekovih pravic se še vedno dogajajo na posameznih vojnih območjih in v državah tretjega sveta zaradi nerazvitosti in posledično manjše prizadevnosti na področju varovanja. Težave s kršenjem pravic povzročajo tudi neonacistične skupine, ki se oblikujejo znotraj posameznih držav in delujejo v smeri ponovne vzpostavitve Hitlerjevih idej.« Vemo, koliko gorja so povzročile Hitlerjeve zamisli – zakaj bi jih torej kdo želel ponovno vzpostaviti? Eva razmišlja takole: »Mislim, da današnja mlajša populacija zaradi občutka manjvrednosti – pogosto zaradi posameznikove drugačnosti – posega po vključevanju v takšne skupine, saj se tam počutijo bolj povezane, zaželene in sprejete.«

Takoj po koncu druge svetovne vojne so speljali t. i. Nürnberške procese, do katerih se je v magistrskem delu kritično opredelila tudi Eva: »Zaznamovani so bili s prevlado zmagovalnih držav, čemur je sledilo nepravilno sojenje.« Sveža pravica

k temu še dodaja: »Vsak sodni proces je tako treba speljati postopoma, brez nepotrebnega prehitvevanja in vmešavanja osebnega maščevanja ob upoštevanju vseh relevantnih dokazov. Vsi ljudje smo si med seboj enakopravni, zato je potrebno vsem soditi v enakem obsegu in pod enakimi pogoji.«

Na poklicnem področju si Eva želi čim prej dobiti pripravništvo znotraj sodišča, odvetniške ali notarske pisarne. Pripraviti se želi na PDI in se nato zaposliti na čim bolj kreativnem pravniškem delovnem mestu. Želimo ji veliko uspeha!

Eva Arko v prostem času skupaj s fantom raziskuje svet na njenem jeklenem konjičku. Foto: Urban U.

Srečanja z mladimi so pripravljala moj prihodnji poklic

Pogovor s Polono Vesel Mušič

Pogovarjala se je: Nina Pirc Vovčko, foto: osebni arhiv

Božično-novoletni čas se zdi ravno pravšnji za pogovor s Polono Vesel Mušič, mamico petih otrok in od nedavnega tudi doktorico teologije. Spregovorili sva o njenih spominih na domačo Sodražico, poklicanosti za delo na področju birmanske pastorale in birmi kot pomembnem zakramentu, ki ga prejmejo mladi v burnem obdobju odraščanja.

Sodražani se nate večkrat spomnimo zaradi dragocene zapuščine, knjige Magdalena, fara naša. Danes z družino živite v Ljubljani. Katere spomine na domači kraj in župnijo si ohranila? Spomini mi segajo v otroštvo, kjer je pomembno vlogo imela najprej moja babica, ki me je ob nedeljah vodila k maši, čeprav takrat še nisem bila niti krščena. Krst mi je z velikim razumevanjem podelil dobri župnik Anton Čopar teden dni pred mojim prvim obhajilom. Pogumno je zaupal v moč zakramenta, četudi v družini nisem imela podpore v verski vzgoji. Na birmo pa smo se v skupinah pripravljali pod vodstvom animatorjev in odličnega kaplana Jožeta Trevna, ki je imel velik čut za delo z mladimi. Iz časov srednješolskih in študentskih let mi ostaja v lepem spominu tudi sodelovanje z mladimi v birmanskih in mladinski skupini, začetki Kresničke in Oratorija v Sodražici ter seveda priprava knjige Magdalena, fara naša.

Mnogi te imajo v lepem spominu kot birmansko animatorko in voditeljico mladinske skupine. Te je ohranjanje vere pri odraščajočih mladih že tedaj nagovorilo?

V času po vseh pripravah in po prejemu birmine sem začutila župnijo kot dom. Čeprav sem bila za to delo takrat premalo usposobljena in izkušena, sem zelo hrepenela po tem, da bi preko srečanj tudi drugim mladim kazala pot do Boga in Božje ljubezni. Srečanja z mladimi v takratni mladinski skupini imajo med spomini posebno mesto, saj je šlo za delo Božje previdnosti, ki je z dragocenimi izkušnjami in spoznanji s področja birmanske in mladinske pastorale pripravljala moj prihodnji poklic.

Že ob izidu knjige si nam dala slutiti, da se podajaš v akademske vode. Pa vendar – pripravljati doktorat ob veliki družini se zdi precej zahtevna naloga ...

Za vstop v akademske vode je bil izid monografije o Sodražici ključnega pomena, saj mi na Teološki fakulteti kot materi treh otrok brez te pomembne reference ne bi zaupali statusa mlade raziskovalke, v okviru katerega sem nato opravila doktorski študij. S tega vidika je bilo zaupanje in podpora sedanjega župnika Franca Bizjaka pri zasnovi, pripravi in izidu knjige odločilno, za kar se mu iskreno zahvaljujem. Vendar je bilo povabilo k doktorskemu študiju s strani mentorja Stanka Gerjolja le izhodiščna točka, ki mu je sledilo sedem napornih let raziskovalnega in študijskega usposabljanja. V tem času sta se nama z možem Lojzatom rodila še najmlajša sinova in se pridružila trem starejšim bratom. Vsaka od obeh poti – velika družina, doktorat – zase bi bila čisto dovolj

zahtevna, peljati obe skupaj in hkrati pa je bilo mogoče le z veliko mero Božje in človeške pomoči in ljubezni. Brez Lojzetovega darovanega časa, izjemne podpore in ljubezni to ne bi bilo mogoče, zato mu bom za izkazano velikodušnost vedno hvaležna.

Po tvojih besedah gredo mladi k birmi v zelo občutljivem obdobju – to veš iz lastne izkušnje, saj se najstarejši sin pripravlja na prejem tega zakramenta. Kakšne so tedaj vrednote in potrebe mladega človeka?

Potrebe mladih v tem dinamičnem obdobju so vezane na iskanje lastne identitete, ki jo iščejo v odnosih s prijatelji, zato je (birmanska) skupina z voditeljem v tem času zelo pomembna, saj omogoča druženje, zaupanje, pogovor, sodelovanje, sprejetost, spodbudo, potrditev, odprtost itd., kar so tudi potrebe mladostnikov. Reakcije mladih, ki navadno ne za starše ne za mladostnike, včasih pa tudi za vzgojitelje in katehete, niso prijetne, sporočajo otrokovo veliko željo po pristnih odnosih, da jih imamo radi in jih podpiramo, jim zaupamo in spoštujemo tudi takrat, ko si morda tega ne »zaslužijo«, da jim damo vrednost in se jim posvetimo takrat, ko nas najbolj potrebujejo.

Starši lahko z lastnim zgledom spodbujajo ali zavirajo otroka praktično na vseh področjih. Pri veri ni nič drugače ...

Starši smo ne samo roditelji in vzgojitelji svojih otrok, ampak predvsem vzor in zgled življenja po veri. Če imamo starši versko izkušnjo in dobre medčloveške odnose, potem bo tudi prenos vere uspešen. Otrok in mladostnik drugače sprejema zakrament birmine, če vidi, koliko je tudi staršem to pomembno, vredno. Kjer družina ne podpira mladostnika, pa ima toliko večjo vlogo župnija, ki lahko nadomesti vsaj malo tega, česar mladi ne prejmejo v družinah in česar jim tudi okolje ne ponuja.

Ugotavljaš, da je boter najvišje ovrednotena oseba v očeh birmanca – torej je njegova vloga še posebej odgovorna in gotovo ne traja le en dan.

Botrstvo pomeni veliko duhovno vez, bližino, sorodstvo ter predvsem redno molitev in odnos, ki naj traja vse življenje. Boter je zastopnik celotnega občestva in mladostnika spremlja in vodi v občestvo. Je namreč prijatelj, oseba, na katero se mladostnik lahko zanese, se z njim pogovarja, kar med drugim pomeni tudi, da nadaljuje vzgojno delo staršev. Med obredom birmovanja položi desno roko na birmančovo desno ramo, kar je znamenje podpore v življenju birmanca. Glede darila – je le simbolika, ki ponazarja Božje darove v zakramentu, zato naj bo modro izbrano. Služba botra namreč traja vse življenje in bo svojemu varovancu še marsikaj lahko dal, predvsem pa samega sebe, svoj čas in svojo molitev, kar je najtežje, vendar vedno potrebno in najlepše darilo.

Polona Vesel Mušič z družino na dan oddaje disertacije na Teološki fakulteti

ŠIROKO OBZORJE

V luči doktorata pripravljate poseben program za starše in botre birmancev. Z njimi ste začeli tudi v sodraški župniji. Kakšne odzive dobivate?

Eno od mnogih spoznanj raziskovalnega dela disertacije je bilo, da v Cerkvah na Slovenskem, kljub želji staršev, primanjkuje kakovostnih srečanj za starše in botre v pripravi na birmo, zato sem zanje pripravila ustrezen program, ki ga na povabilo duhovnikov izvajam po različnih župnijah. Odzivi so pozitivni.

Smo tik pred božičem – kako ga boste praznovali pri vas?

Čas cerkvenega leta, v katerem smo, je ravno čas, ko se spominjamo romanja Marije in Jožefa, ko sta v Betlehemu zase in za novorojenčka Jezusa iskala primerno prenočišče, pa jih nikjer niso želeli sprejeti pod streho. Ker smo tudi sami romarji in se moramo večkrat seliti, leto za letom podoživljamo to stisko. Letos je ta še posebej aktualna. Tudi tu nam bo zato vzor sveta družina,

ki je z veliko vero, zaupanjem in molitvijo sprejela dane okoliščine in sledila Božji previdnosti in navdihom Svetega Duha. Jezus se namreč tako takrat kot zdaj ne rojeva v izobilje materialnega sveta, ampak je navzoč v izobilju ljubezni, v jaslicah, ki mu jih lahko vedno pripravimo v naših srcih in naših medsebojnih odnosih. Zato vsem bralkam in bralcem Suhorobarja ob prihajajočih božičnih praznikih voščim, da bi Jezusu zmogli pripraviti jaslice veselja, miru in ljubezni, v katerih se bo rodil On, odrešenik sveta, in vsem podelil obilje svojih milosti in blagoslova.

Program priprave na birmo za starše in botre najdete na spletni strani <http://sku.rkc.si>. Informacije in prijave so mogoče tudi osebno pri Poloni Vesel Mušič na e-naslovu polona.vmusic@gmail.com.

ŠOLA / VRTEC

Raznolika Bela krajina

Piše: 6. a, foto: Zoja Lovšin

Željni znanja smo se 8. oktobra 2012 odpravili na ekskurzijo v Belo krajino. Izvedeli smo zanimivosti belokranjske preteklosti. Naučili smo se, da je v Beli krajini drug jezik, da so hiše drugačne od naših, da je v Krajinskem parku Lahinja veliko zanimivih živali in rastlin, med njimi so raki, ribe, želve, štoklje in čaplje. V parku sta tudi velik mlin in žaga pa arheološke izkopanine. Na obrti Cvitkovič smo se naučili in prvič videli, kako se dela na statvah, pa tudi izdelovali pisanice. V Šokčevem dvoru smo se posladkali s še toplo belokranjsko pogačo in si ogledali notranjost belokranjske hiše.

Tehniški dan v rokodelskem centru

Piše: Zara Kordiš, 4. a; foto: Angelca Pucelj in Ana Porenta

Četrtošolci iz OŠ Sodražica in podružnične šole Sveti Gregor smo imeli težko pričakovani tehniški dan. Odpravili smo se v Ribnico in najprej obiskali Ribniški grad. Vstopili smo v Muzej suhe robe, kjer smo videli lesene posode, škafe, pinje, ročne statve, nečke

za mesenje kruha in še mnogo uporabnih stvari. Gospa v muzeju mnogo ve o uporabi pripomočkov, ki so jih uporabljale naše prababice. Potem smo poslušali bajko o nastanku Ribnice. Po ogledu grajskega stolpa z zanimivim stolom z bodicami, ki je služil za kaznovanje, smo odšli v Rokodelski center. Tam nam je prijazna vodička predstavila panoge suhe robe, ki so obodarstvo, zobotrebčarstvo, žličarstvo, spominkarstvo, pletarstvo, posodarstvo in orodjarstvo. Razložila nam je, katere vrste lesa se uporabljajo za vsako od njih. Po ogledu smo imeli delavnice, kjer smo izdelovali lesene peresnice in košarice iz leskovih in vrbovih viter, ki smo jih lahko odnesli domov. Delavnice so bile najboljše del tehniškega dneva.

Božično-novoletne delavnice na POŠ Sveti Gregor

Piše in fotografira: Ana Porenta

V torek, 4. 12. 2012, je dopoldanski čas na POŠ Sveti Gregor minil bliskovito. Imeli smo tehniški dan, v katerem smo pripravili smrečice in božične rože, pobarvali žlice za izdelavo lutk, iz slanega testa izdelali angelčke, pekli piškote, izdelali zvezde za okrasitev razredov ter se tako pripravili za večerno srečanje. Učiteljice Zdenka Kljun, Teja Tegelj, Nika Bracovič in Ana Porenta smo bile nad sodelovanjem otrok navdušene.

Snežilo je že vse popoldne, a kljub vsemu so se skoraj vsi učenci s starši ali starimi starši zbrali na naših tradicionalnih božično-novoletnih delavnicah na podružnici, ki jih vsako leto izvedemo v začetku decembra. Pripravili smo več delavnic, po katerih so lahko krožili otroci, njihovi sorojenci, starši ali stari starši. Med striženjem, lepljenjem, barvanjem, gnetenjem ... je bil tudi čas za pogovor, druženje in prijetno kramljanje. Udeleženci so lahko izdelovali novoletne aranžmaje, voščilnice, praskanke, lutko – jelenčka ali božička, škatlico z božično zvezdico in gozdne palčke. Hvala vsem, ki ste prišli, in srečno novo leto s podružnice tudi vsem bralcem Suhorobarja!

Športna dvorana, nov pomemben mejnik v zgodovini športne vzgoje v Sodražici

Piše in fotografira: Jernej Oblak, prof. športne vzgoje

Nova športna dvorana predstavlja drugačen pristop in neko novo obdobje v zgodovini šolske športne vzgoje v Sodražici.

Če pogledamo v zgodovino poučevanja športne vzgoje v Sodražici, je razbrati, da je pouk v nižjih razredih osnovne šole pred letom 1953 potekal v različnih stavbah in krajih, ker je bila šola (zgradba) med 2. svetovno vojno požgana. Takrat športne vzgoje niso imeli. V tem povojnem obdobju se je zidala nova šola in telovadnica, ki so jo učenci in zaposleni začeli obiskovati leta 1953. Tako se je po letu 1953 glede športne vzgoje vse spremenilo, vsak teden je bila po urniku in programu tudi športna vzgoja (2x po eno uro na teden). Leta 1953 je prišla na šolo tudi učiteljica za športno vzgojo, ki je poučevala le športno vzgojo in zato ure niso več odpadle kot prej. Po drugi svetovni vojni je bil narejen velik napredek v smislu boljših pogojev in tudi boljše možnosti za izobraževanje športnih pedagogov. Tudi izgradnje telovadnic oziroma primerni vadbeni prostori za razvoj šolske telovadbe so med najbolj pomembnimi. Telovadba v šoli brez primernih telovadnic ni mogla napredovati in postati enakovreden šolski predmet. Takratna športna vzgoja je bila predvsem orodna telovadba, poudarek je bil torej na gimnastiki, igre z žogo so prišle na vrsto bolj poredko, če pa že, je šlo največkrat za »boj med dvema ognjema«. Politična direktiva je v tistih časih predvidevala, da kakšne igre z žogo niso ravno priporočljive za širše ljudske množice (100 let športa v Sodražici, 2010, str. 40).

Današnje obdobje pa je popolnoma drugačno, otroci so veliko bolj zahtevni, vsake stvari se hitreje naveličajo in je treba za motivacijo otrok vložiti veliko več truda, energije in domiselnosti (včasih je bilo veliko discipliniranega čakanja v vrsti, da si prišel na vrsto za telovadno vajo na posameznem gimnastičnem orodju).

Potreba po igri je zelo velika in se še povečuje. V Sodražici je »doma« najboljša razširjena in priljubljena športna panoga na svetu nogomet in to športno panogo imajo otroci med vsemi igrami tudi najraje. Pozimi, kadar je lepo vreme, hočejo na vsak način ven na zunanje igrišče, pa čeprav je temperatura velikokrat pod lediščem, samo da bodo igrali nogomet.

Izgradnja nove športne dvorane v Sodražici je torej rešila številne probleme. Pri izgradnji me je posebej zanimala sestava poda. Pri gradnji le-tega sem bil velikokrat prisoten in ugotavljal, da tako kakovostnega poda ni daleč naokoli.

Pod v telovadnici je tako elastičen, da je tek v njej prav prijeten in veliko manj utrudljiv kot na zunanjem igrišču. Da ne govorimo o zunanjih vremenskih vplivih, ko so vremenske razmere bolj redko idealne (poleti vroče, pozimi mraz). Če pogledamo, kakšen vpliv ima športni pod na zdravje otrok in mladine, bomo videli več vidikov, predvsem zdravstvenih.

Če primerjamo samo padec na asfaltnem igrišču ali pa v novi dvorani:

- zmanjšalo se bo tveganje poškodb,
- ob športni aktivnosti bo manjša obremenitev na sklepe, kot so kolena, kolki in predvsem hrbtenica,
- zaradi uporabe velike površine bo večji razvoj funkcionalnega sistema (srca in ožilja).

Nova športna dvorana je v primerjavi s staro skoraj šestkrat večja. Do zdaj je bila stara dvorana pod normativom, s pridobitvijo nove pa ta normativ presegamo. Zaradi tega imamo zdaj vsi (učenci, profesorji, aktivni trenirani športniki in rekreativci) priložnost, da to dobrino čim bolj izkoristimo.

Tudi učenje tehničnih elementov je zdaj veliko lažje, ker se le-teh otroci veliko naučijo med igro, ki je je sedaj lahko veliko več. Zaradi velikega prostora igra ne zahteva toliko tehničnega znanja, ker je med igro manj medsebojnega kontakta kot na manjšem igrišču.

Priporočljivo bi bilo, da se zdaj čim več otrok vključuje tudi v popoldanske aktivnosti, kajti med izvajanjem športne aktivnosti veljajo športna pravila in določena disciplina, vse to pa je treba spoštovati in upoštevati. Dobrodošlo je, da se otrok s tem čim prej seznanji, spozna pravila, se prilagodi in upošteva različne interese sotekmovalcev tako v posamičnih kot kolektivnih športih. Vse naštetu bo razvijajočemu otroku v nadaljnjem življenju še kako koristilo.

Imamo lep in prijazen vrtec

Piše: Katarina Žagar

V petek, 26. 10. 2012, smo z otvoritvijo v Sodražici še uradno odprli nov del vrtca, v katerem se otroci igrajo, vzgajajo in družijo že od 3. septembra.

Za nami je kar nekaj let, ki so jih nekateri otroci preživeli v manjših, skromno opremljenih oddelkih v šoli in v mansardi vrtca. Razmere so bile vse prej kot ugodne, vendar so jih strokovne delavke s svojo iznajdljivostjo spremenile v prijetne, tople in prijazne igralnice, ki so jih otroci radi obiskovali. K večji potrpežljivosti je veliko prispevalo tudi upanje na čimprejšnjo izgradnjo prizidka. Tudi zato smo po

mnogih zapletih pri gradnji s toliko večjim pričakovanjem dočakali uradno otvoritev novega in sodobno opremljenega dela vrtca. Nanjo so se otroci, njihove vzgojiteljice in pomočnice vzgojiteljic pripravljali od septembra. Otroci iz skupin Levčkov in Medvedkov so se učili petja pesmice Prijateljstvo, s katero so nastopili na prireditvi, vse strokovne delavke pa so izdelovale glinene hiške –darilca za obiskovalce prireditve. Novi del vrtca, ki ima tri prostorne, prijetno opremljene igralnice, je najboljše, kar lahko poleg dobrih vzgojiteljic in njihovih pomočnic ponudimo našim otrokom na poti do prvih samostojnih korakov v svet. Veseli smo, da nam je v času, ki je prežet s pesimizmom, uspelo uresničiti sanje in ponuditi otrokom najboljše pogoje za njihov razvoj. V našem vrtcu se po tej pridobitvi še toliko bolj zavedamo, da bomo le z optimizmom šli naprej, premagovali ovire in dosegali cilje na naši poti. Vsi problemi so rešljivi, če imamo pravo voljo in vložimo v to naš trud.

Upamo, da bomo lahko sprejeli medse tudi tiste otroke, ki na prosta mesta v našem vrtcu še čakajo.

Tradicionalni slovenski zajtrk 2012

Zapisali: Vida Čampa in Aleksandra Marijanović, foto: Jože Zidar

V naši šoli smo se odločili, da tudi letos izpeljemo projekt Tradicionalni slovenski zajtrk, čeprav zaradi slabe letine nismo dobili sestavin brezplačno kot doslej. Zdrav zajtrk smo vključili v naravoslovni dan, ki je na predmetni stopnji potekal kot medpredmetna povezava. Prvi dve

uri so bili vsi učenci v svojih matičnih učilnicah skupaj s svojim razrednikom in nadomestnim razrednikom. Takoj smo si postregli s črnim kruhom iz Pekarne Žito, domačim medom čebelarstva Kojek iz Kočevja, z maslom s kmetije Peterlin iz Slatnika, mlekom s kmetije Maroltovih iz Junčja ter z ekološkimi jabolki iz Logatca. Otrokom in učiteljem je zajtrk zelo teknil. Med zajtrkom smo si ogledali tudi zelo poučen DVD o slovenskem medu in čebelarstvu, ki nam ga je prijazno dal g. Ludvik Ambrožič, ki nas je tudi obiskal, in se mu za to prisrčno zahvaljujemo.

Po zajtrku so učenci izpolnili anonimno anketo o svojih prehranjevalnih in gibalnih navadah. Nato smo si ogledali poučno predstavitev, ki jo je pripravila učiteljica Maja Žitnik. Seznanila nas je s pomenom prehrane in gibanja za zdravje in za preprečevanje bolezni. Ogledali pa smo si tudi pretresljiv dokumentarni film o lakoti,

MED

Čebela ga v hišo nosi,
medved pa zanj prosi.

Čebela mu da ga ne,
saj dosti velik je.

Medved šapo v luknjo da
in malo po njej popraska.

Čebele vse hude so zelo,
saj med je njihovo zlato.

Medved reče jim glasno,
kaj hudujete se tako?

Čebele hude so zelo,
zato ga vse v rito pičjo.

Karin Arko 4. a

ki je marsikateremu učencu in učitelju privabila solze v oči.

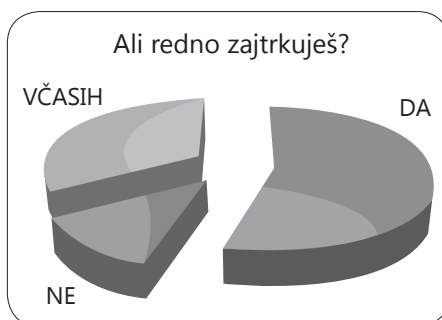
Lakota je bila tudi iztočnica za nadaljnje delo. Pri slovenščini je učiteljica Tadeja Topolnik učence seznanila s frazemi v zvezi s hrano, npr. Cedita se med in mleko, Jabolko ne pade daleč od drevesa ...

Prebrali pa so si tudi Cankarjevo zgodbo o lakoti z naslovom Bobi. Pri angleščini in glasbi so se učenci skupaj z učiteljicama Aleksandro Marijanović in Mojco Kramar Gorinšek naučili pesem We Are The World, ki jo je skupaj s štiridesetimi glasbeniki leta 1985 napisal pokojni Michael Jackson. Tako je zbral 200 milijonov dolarjev

za boj proti lakoti v Etiopiji in Sudanu. Pesem boste lahko slišali na zaključni prireditvi v juniju. Pri športni vzgoji so se učenci v novi telovadnici naučili nekaj vaj in se razgibali skupaj z učiteljem Jernejem Oblakom. Pri matematiki sta učitelja Vida Čampa in Donald Beguš učence naučila, kako pravilno obdelamo anketo in kako rezultate lahko prikažemo v obliki različnih grafov. Ta spretnost bo učencem prišla še kako prav pri izdelavi referatov, predstavitvi in kasneje pri seminarskih in diplomskih nalogah. Če bi se tudi starši želeli naučiti te spretnosti, kar prosite svoje otroke in naučili bodo tudi vas. In kaj je pokazala anketa?

Analiza ankete o prehranjevalnih navadah naših učencev

Analiza vprašalnika je pokazala, da redno zajtrkuje le 55 % naših učencev, nekateri zajtrkujejo občasno, 12 % pa nikoli. Na tem področju bi bilo potrebno še kaj postoriti, saj znanstvene raziskave kažejo precejšnje razlike v uspehu med učenci, ki zajtrkujejo, in tistimi, ki ne!

JABOLKO

Nekoč je bilo eno jabolko.

Bilo je veselo
in predvsem debelo.

Zraven njega so živele miši
v veliki rumeni hiši.

A jabolko je imel težavo,
saj so imele miši brado.

Miši so ga z brado žgečkale
in se zraven smejale.

Jabolko ni več zdržalo
zato se je v svet podalo.

Vzelo je telefon
in poklicalo v jabolčni frizerski salon.

Frizerji so se odločili,
bodo mišim brado postrigli.

In miši ga niso več žgečkale
ampak so se z njim igrale.

Maxine Košir, 4. a

Druge prehranjevalne navade naših učencev so v povprečju kar zadovoljive. Zavedajo se, da je potrebno kaj zdravega prigrizniti večkrat na dan, tudi med glavnimi obroki. Največ je takšnih, ki velikokrat posežejo po sadju in zelenjavi, jogurtu ali kruhu z namazom. Pijejo pretežno vodo ali sok. Za telesne aktivnosti in gibanje na svežem zraku večinoma tudi namenijo povprečno vsaj eno uro na dan. Največ o zdravi prehrani izvedo od staršev in v šoli, zato je osveščanje na mestu.

V anketi je še zanimiv odgovor na vprašanje: »Ali doma pridelujete ekološko hrano?« Kar 91 % učencev pravi, da jo pridelujejo doma, oziroma jo vsaj delno pridelujejo. To gre seveda pripisati temu, da živimo na podeželju, kjer je to mogoče. V mestu bi bili odgovori ravno obratni. Bolj bi se morali zavedati, kako dragoceno je, da imamo možnost pridelovanja lastne hrane in bi morali to možnost še bolj izkoristiti.

Če želite natančneje pogledati rezultate vseh desetih vprašanj iz ankete po posameznih razredih, vas prisrčno vabimo, da si jih ogledate na plakatih v prvem nadstropju na panoju pred matematično učilnico. Po besedah učencev in učiteljev je bil naravoslovni dan s tradicionalnim slovenskim zajtrkom zanimiv in koristen, zato smo se odločili, da ga z novimi učnimi vsebinami izvedemo tudi naslednje šolsko leto. Vsem sodelujočim lepa hvala.

Sprejmi vsak dan kot dar, kot darilo
in, če je mogoče, kot praznik.

(Phil Bosmans)

Želimo vam miren božič,
novo leto pa naj bo radodarno
z zdravjem, srečo, uspehi,
zaupanjem in sodelovanjem.

Ravnateljica Majda Kovačič Cimperman
s sodelavkami in sodelavci iz Osnovne šole
Sodražica ter enote vrtca pri šoli

Otrokov govor

Jezična telovadba pri Levčkah

Piše: Andreja Pucelj, logopedinja, foto: arhiv vrtca

Razvoj govora je pri otroku povezan s celotnim razvojem. Govoriti začne, ko doseže določeno stopnjo v umskem razvoju. Otrok se govora uči počasi, s poslušanjem in posnemanjem govora oseb, s katerimi preživi večino časa. Ti so otroku dober ali slab govorni model. Otrok s sluhom zaznava glasove materinega jezika. Počasi in postopno jih oblikuje in ponavlja, se jih uči uporabljati v zlogih in besedah, tako da z njimi nekaj pove. V usvajanju govora otrok s poslušanjem in posnemanjem najintenzivneje napreduje med četrtem in osmim letom starosti. Petletni otrok naj bi govoril tekoče, razumljivo in v stavkih, lahko pa se pojavi še kakšna težava v izgovarjavi. Te naj bi imelo okrog 30 % otrok. V Sodražici se je letos pri pregledu govora petletnih otrok pokazalo, da ima težave z izgovarjavo kar 60 % otrok. Večina teh otrok obiskuje isto skupino vrtca v Sodražici. Zato smo se v vrtcu dogovorili, da enkrat mesečno izvedem skupno logopedsko uro. Otroci se pri uri učijo pravilnega izvajanja jezične telovadbe, ki je en od osnovnih pogojev za pravilno izreko glasov. Opazujejo, kdo ima težave z govorom, spoznavajo različne govorne motnje in se učijo tolerance in strpnosti. Ugotavljajo, kdo že zna pravilno izgovoriti kakšen glas in ga spodbujajo k uporabi naučenega. Opozarjajo drug drugega na pravilno držo jezička, na požiranje sline, na zaprta usta med igro in risanjem.

Otroci so ponosni na svoje dosežke in majhne korake, ki vodijo k cilju – pravilni izreki in razumljivemu govoru. Pot do uspeha je vedno povezana s trudom, brez vloženega truda ni zadovoljstva. Zato, dragi starši, spodbujajte svoje otroke k rednemu delu in jim vsak dan namenite nekaj časa za skupno izvajanje govornih vaj. Pri tem otroka pohvalite za uspehe in nikoli ne obupajte. Bodite svojim otrokom dober govorni vzor, kajti govor nas označuje, oblikuje in dela človeške, z govorom sebe posredujemo svetu!

Ustvarjanje objemčkov

Pišeta: Štefka Debeljak in Andreja Marušič, foto: Andreja Marušič

V novembru Mravljice počnemo marsikaj. Skupaj smo se odzvali povabilu na srčno akcijo Obdarovanje 2012. To je akcija ustvarjanja za najmlajše, ki prebivajo v bolnišnicah ali zavodih iz kakršnihkoli razlogov. Na ta način jim polepšamo sive dni in »pocrkljamo« njihove srčne duše. Letos smo izdelali mehke Objemčke iz naravnih materialov in tako pomagali širiti srčnost in sporočilo akcije Obdarovanje. Mravljice Vam želimo veliko iskrenih, toplih, medsebojnih in ljubečih »objemčkov«!

Obisk gasilcev v vrtcu

Piše in fotografira: Meta Hribar

Vsako leto se gasilci odzovejo našemu povabilu in nas v okviru meseca požarne varnosti obišejo v vrtcu. Tudi letos je bilo tako.

Pred vrtcem smo se zbrale vse skupine in otroci so z zanimanjem čakali, kaj nam imajo gasilci povedati. Za nas je bil nenavaden pozdrav »Na pomoč«, na katerega smo se sprva odzvali z začudenjem. G. Metod Pucelj nam je pojasnil, da se tako pozdravljajo gasilci. Razložil nam je, kaj vse gasilci počnejo in kakšno opremo ter pripomočke pri tem uporabljajo. Seveda ni pozabil na številko 112, ki jo starejši otroci že poznajo. Pomerjali smo gasilske čelade in ugotavljali, zakaj jih potrebujejo, zakaj imajo maske, rokavice in posebna oblačila. Ogleдали smo si modre luči in se pogovarjali, na katerih vozilih jih še lahko opazimo. Prisluhnilo smo sireni, ki

je bila zelo glasna in so se je mlajši otroci malce zbal. Najbolj zanimivo je bilo seveda gašenje in opazovanje različnih curkov vode iz cevi. V gašenju so se lahko preizkušali najbolj pogumni otroci in kar nekaj jih je bilo iz prvega starostnega obdobja. Seveda smo za cevi poprijele tudi vzgojiteljice. Srečanje smo zaključili z gasilsko fotografijo in v upanju, da je med našimi malčki navdušenje za plemenit gasilski poklic ali

prostovoljno gasilstvo.

Otroci in strokovne delavke vrtca se g. Metodu Pucelju zahvalujemo za trud in že kar tradicionalno sodelovanje ter navdušenje, ki ga vedno znova prenaša na naše najmlajše.

Dobro pripomore k dobremu oz. Šedržanke in Šedržani v Bruslju

Piše: Petra Marn, foto: Zdenka Lušin

Brez Šedržank, ki s svojimi pecivi na Trznem dnevu razvajajo obiskovalce in za bralce Suhorobarja prispevajo svoje najljubše recepte ter TD Sodražica, ki bedi nad vsem dogajanjem, zelo verjetno tudi ekskurzije v Bruselj ne bi bilo.

Šedržanke so namreč s svojimi dobrotami postregle povablence, ki so se udeležili lanskega jubilejnega koncerta ob 40-letnici Ansambla Franca Miheliča, med katerimi je bil tudi evropski poslanec Lojze Peterle. Poleg organizacije dogodka je pohvalil tudi pecivo, spretnost, urejenost in simpatičnost Šedržank. Naša dekleta pa so v prijetnem klepetu in v slogu »kdor jezika špara, kruha strada« pripomnile, da ne bi bil noben problem to ponoviti tudi v Bruslju, če bi seveda dobile povabilo na tamkajšnji obisk. Čeprav je bilo to izrečeno kot šala, je čez nekaj časa čisto zares prišel klic iz poslančeve pisarne. Lojze Peterle je konec novembra (od 22.–25. novembra 2012) v Bruselj povabil Šedržanke z županom Blažem Milavcem, člane Turističnega društva Sodražica in Ansambel Franca Miheliča, da nastopimo na 52. Slovenskem dnevu v belgijskem mestu Maasmechelen v bližini Bruslja. Ker stvari neradi prepuščamo naključju, smo pod vodstvom TD Sodražica takoj oblikovali organizacijski odbor. Šedržanke so napekle razna peciva, skupaj z Metodom Pucljem pripravile skeč, »turisti« pa so prevzeli ostalo logistiko (rezervacija najbolj udobnega avtobusa in hotela na tržišču, jedača in pijača, dobro razpoloženje na dolgi poti ter promocija šedrških izdelkov (suhe robe, medu, medenih izdelkov in domačih pijač).

V četrtek, 22. novembra, smo se zgodaj zjutraj z avtobusom odpeljali na dolgo pot. Prvi postanek je bil že v Ljubljani, kjer sta se nam pridružili še Cvičkova princesa in Miss Panonike Harmonike. Pot je minila brez večjih nevšečnosti in v večernih urah smo prispeli do hotela, kjer nas je sprejel predsednik Slovenskega društva Slomšek, g. Stani Revinšek, ki je tudi določil okvirni program, nas spremljal in zabaval vse dni izleta.

Petek je bil namenjen ogledu evropskega parlamenta, kjer nas je ob zvokih Miheličeve skladbe Veseli Ribničan sprejel tudi Lojze Peterle. Predstavil nam je pomen, prednosti, cilje in ne nazadnje slabosti Evropske unije. V parlamentu smo imeli posebno priložnost oditi na »parlamentarno kosilo«, ki pa nas sploh ni navdušilo. To potrjuje splošno dejstvo, da je doma »na župi kuhan krompir« največkrat veliko boljši, kot nekaj razkuhano blede rožnatega imenovano »medium steak«. Med vožnjo po Bruslju smo v družbi zabavnega in prebrisanega vodiča g. Revinška spoznavali belgijsko zgodovino ter si ogledali znamenitosti Bruslja (Atomium, katedralo Sv. Michaela in Sv. Gudule, staro mestno jedro z Glavnim trgom cehovskih hiš, kipca Manneken in Jeanneke Pis – po domače lulajoča fantka in punčko). Potep po Bruslju smo

zaključili v belgijski restavraciji, kjer so nas postregli z njihovimi tradicionalnimi jedmi – no, bolj smo bili zadovoljni z njihovim domačim pivom.

V soboto smo si ogledali prijetno nizozemsko mesto Maastricht, kjer so daljnega 7. februarja 1992 podpisali Pogodbo o Evropski uniji. Pogodba je vzpostavila jasna pravila za bodočo skupno valuto evro, za zunanjo in varnostno politiko ter za tesnejše sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev. S to pogodbo je naziv »Evropska unija« uradno nadomestil stari izraz »Evropska skupnost«. Popoldan so nas sprejeli v dvorani Katoliške gimnazije De Helix v Maasmechelnu, kjer se je odvijala prireditev ob Slovenskem dnevu. Mašo je v flamščini in v slovenščini daroval župnik Lojze Rajk, slovenski dan se je nato nadaljeval z uradno prireditvijo. Prireditve so se poleg Šedržank in Šedržanov udeležili tudi veleposlanik stalnega predstavništva Republike Slovenije pri Evropski uniji v Bruslju njegova ekscelenca dr. Rado Genorio, evropski poslanec Lojze Peterle in zaposleni Slovenci v evropskih uradih ter ostali obiskovalci iz Belgije, Nizozemske, Francije in Nemčije. Skupaj nas je bilo preko 400.

Prireditve so z nastopom posebej popestrile Šedržanke. Na oder so prišle ob veselih zvokih harmonike, na katero je igral Peter Turk, in v spremstvu »Ribničana Urbana« (Metoda Puclja), ki je imel oprtano krošnjo, tako imenovano potujočo izložbo. Na duhovit način smo predstavili vse šedrške zanimivosti, od suhe robe do trojke, obiskovalci pa so lahko tudi kupili pecivo, domače pijače in suho robo. Ansambel Franca Miheliča je poskrbel za dobro glasbo, ki je dvignila razpoloženje in privabila plesalce, da so zapolnili plesišče. Prireditve je imela tudi dobrodelno noto, saj so se zbirali prostovoljni prispevki za poplavljen območja v Sloveniji.

Obisk Belgije smo zaključili v nedeljo dopoldan, ko smo se odpravili proti domu. Ob slovesu z našimi gostitelji nas je g. Revinšek navdušil z izjavo, da na leto sicer večkrat vodi obiske iz Slovenije, ampak da tako prijetnih, zabavnih in podjetnih ljudi pri njih še niso gostili. Preostanek poti in vrnitev domov nam je ob igranju harmonike hitro minila, čeprav smo v Sodražico prispeli v ranih ponedeljkovih urah. Zagotovo se bomo vsi še dolgo radi spominjali prijetnega štiridnevnega druženja, nas in harmonike pa ne bodo tako hitro pozabili ne samo v slovenskem društvu, ampak tudi v hotelu in bližnji pivnici.

Ogled Glavnega trga cehovskih hiš v Bruslju

Obiskovalci iz Sodražice z Lojzetom Peterletom in Stanijem Revinškom

Ni res, da je eno samo sonce
in da samo ono greje.

Sonc je na zemlji in na nebu,
da jih nihče ne prešteje.

(Tone Pavček)

Pogumen korak v novo leto vam želi
Turistično društvo Sodražica

V kuhinji s Šedržankami

Sladek praznični izziv

KROMPIRJEVKA Z ROŽIČI IN ROZINAMI

Recept in fotografije: Slava Arko

Potrebujemo:

TESTO:

40 dag krompirja
40 dag moke
žličko soli
½ zavitka kvasa
2 dl mleka
2 jajci
malo margarine

NADEV:

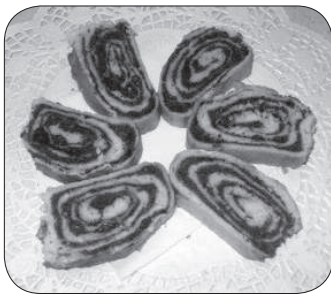
45 dag mletih rožičev
2 dl mleka
sladkor po okusu
sneg dveh beljakov
pest rozin
1 kisló smetano

PRIPRAVA:

Krompir olupimo in skuhamo v osoljenem kropu. Pripravimo kvas (v posodico zdrobimo kvas, dodamo žličko sladkorja in žličko moke ter malo toplega mleka). V skledo presejemo moko. Pretlačimo krompir, mu dodamo margarino in rumenjaka. Tako pripravljene sestavine zamesimo s toplim mlekom v testo in pustimo vzhajati. Medtem pripravimo nadev: rozine pokapamo z rumom, rožičevo moko poparimo z mlekom in dodamo sladkor po okusu, beljake stepemo v sneg. Sestavine zmešamo in prilijemo še smetano. Na pomokanem prtu razvaljamo testo, pomažemo z nadevom in zvijemo. Zvitek položimo v pomokan pekač, z iglo ga večkrat prebodemo, pokrijemo in pustimo vzhajati. Krompirjevko pred peko premažemo s stepenim jajcem, pečemo 45–60 minut, najprej na 200, nato na 180 °C.

NASVET:

Krompirjevko pred koncem po potrebi pokrijemo s folijo, da se nam ne zažge.

MEDENJAKI

Recept: Marinka Šega (prirejila po Sodobni slovenski kuharici s. F. Kalinšek), foto: Štefka Joras

Potrebujemo:

TESTO:

50 dag mehke moke
1 žličko sode bikarbone
15 dag medu
15 dag sladkorja
15 dag masla
2 jajci

OBLIV:

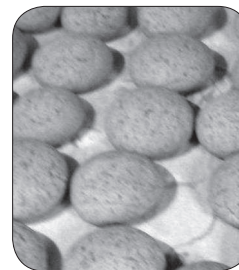
jajčni beljak
10 dag sladkorja

PRIPRAVA:

V skledo damo moko, sodo bikarbono, maslo, sladkor, jajci in prekuhan in ohlajen med. Zamesimo testo, ki naj počiva uro ali dve. Iz njega nato naredimo več dolgih svaljkov, ki jih enakomerno razrežemo na enake delčke. Te oblikujemo v kroglice, jih položimo na pekač, obložen s peki papirjem, in jih z vrha rahlo sploščimo. Pečemo okrog 7 minut v pečici, ogreti na 190 °C, da dobijo lepo svetlo rjavo barvo. Pet minut po peki damo medenjake v posodo in jih tesno zapremo. Tako se ne izsušijo, postanejo mehki in slastni.

NASVET:

Za bolj slavnosten videz lahko medenjake okrasimo s stepenim beljakom, ki smo mu dodali 10 dag sladkorja.

Utrinki društva upokojencev

Piše: Milka Gornik, foto: Štefka Joras

Zaradi priprav na praznovanje ob 50-letnici Društva upokojencev smo letošnje tradicionalno srečanje starejših občanov (starost nad 75 let) organizirali en mesec kasneje, kot je v navadi. Kljub temu smo se potrudili in našim občanom pripravili večer prijetnega druženja in klepeta z vrstniki.

Na začetku programa nam je Ivanka prebrala srce božajoč pozdravni nagovor. Za tem je naš pevski zborček, ki pridno vadi vsako sredo, zapel nekaj lepih pesmi. Sledil je kratek humorni skeč, ki sva ga uprizorili Olga Bregar in Milka Gornik. Po pogostitvi

sta za zaključek programa poskrbela Lojze in Ivo z glasbeno točko. V imenu Društva vabim vse, ki se letos niste mogli udeležiti srečanja, da se nam prihodnje leto zagotovo pridružite.

Prostovoljci DU smo 14. 11. šli na izlet v grad Prestranek. Čeprav smo se odpravili z mešanimi občutki, kaj bomo tam sploh videli, smo bili prijetno presenečeni. Doživeli smo prijazen sprejem in lepo vodenje po posestvu, ki se razprostira daleč naokoli. Videli smo posebno pasmo govedu Angus ter vzrejo jahalnih konj. Po okusni večerji smo se polni vtisov vrnil domov.

Za konec bi dodala še vabilo na štefanovo, ki je zagotovo »naš dan«! Tudi letos se bomo družili ob zvokih harmonike v Gostišču Makšar. Več nas bo, lepše bo!

Sreče in zdravja
vam želim v imenu
upravnega odbora DU!

Sodraška mladina je na pravi poti (1. del)

Piše: Ernest Pirnat, foto: Ana Arko

Povod za ta prispevek mi je dalo županovo priznanje. Pri mladinskih projektih me vsa leta spremlja veliko število mladih sodelavcev, ki sem jim zelo hvaležen, da mi pomagajo in s tem tudi oni razdajajo svojo energijo in prosti čas za druge. Dobljeno priznanje je tudi njihovo.

Mladi smo v naši občini aktivni v različnih klubih in skupinah. V Sodražici imamo kar dva mladinska kluba. To sta Mladinski klub Sodražica (MKS) in MC Kresnička, ki imata po več deset članov. MKS je dejaven že 10. leto in pripravlja razne aktivnosti tako za mlade kot za ostale občane. Največji projekt je Glasbena mineštra – komična dramska uprizoritev z glasbenimi vložki. Celoten program vsako leto sestavlja in izvaja okoli 30 mladih iz naše občine in nekaj gostov od drugod. Podobna številka je tudi pri tistih, ki načrtujejo in izvajajo projekt Oratorij Sodražica, ki ga organizira MC Kresnička. Takšno angažiranje mladih pri prostovoljnih in samostojno načrtovanih programih nam zavidajo v bližnjih in daljnih okoljih. Kot dolgoletni animator pri projektu Oratorij sodelujem tudi na državni ravni (oratorij se je v letu 2012 izvajal v 284 slovenskih krajih) in lahko zagotavljam, da je sodraški oratorij programsko med boljšimi na nacionalni ravni. Ob tem dejstvu je občutek

še posebej dober, če pomislimo, da program sodraškega oratorija v celoti pripravljajo mladi animatorji na pripravljalnih srečanjih. Ravno tako velja za ostale projekte Kresničke, kot so Šedrski Živžav, Miklavževanje, srečanja in izobraževanja za mlade, duhovne vaje ipd., kjer posamezni animatorji vložijo veliko truda in porabijo nemalo prostega časa, da se programi lahko izvajajo.

Konec oktobra je skupina več kot 20 mladih sodelovala pri prostovoljnem projektu 72 ur. Naredili so zelo veliko delo in so lahko vzor ostalim mladim in tudi odraslim. Po enem mesecu so animatorji podobno prostovoljno akcijo (8 ur) želeli pripraviti še za družine. Odziv je bil globoko pod pričakovanji, saj se je na izziv prijavila le ena. Žalostno, da mladi animatorji z 72-urnim trdim delom ne morejo biti vzgled starejšim.

Dvojen prvič: prvi okrogli jubilej, prva prireditev v novi športni dvorani

Piše in fotografira: Antonija Češarek, Klub harmonikarjev Urška

Klub harmonikarjev Urška iz Zamostca je v nedeljo, 28. oktobra, organiziral zdaj že tradicionalno Revijo domačih ansamblov. Letos že 10. prireditev se vsako leto odvija v času praznika občine Sodražica. Letošnje praznovanje je bilo še toliko bolj slovesno, saj se lahko pohvalimo z novo, čudovito dvorano, v kateri se je odvijala tudi revija domačih ansamblov, ki je bila zaključna prireditev praznika.

Prizadevni člani Kluba harmonikarjev so ponosni na svojo prireditev, ki je namenjena ljubiteljem narodnozabavne glasbe. Čeprav je to nedeljo močno snežilo in smo imeli občutek prave zime, ljubiteljev to ni odvrnilo od obiska, saj smo jih našli preko 350.

Vračam se h Glasbeni mineštri, ki bo na sporedu ravno čez nekaj dni. Glasbena mineštra je projekt, ki je prvič nastal pred 8 leti, ko je prišlo do ideje, da bi mladi predstavili svoje glasbeno znanje, ki ga je v Sodražici res ogromno. Glasbeno prireditev so želeli obogatiti še s skeči, ki pa so postali nekaj več, saj je iz njih nastala celovita dramska igra oz. komedija, ki jo vsako leto več tednov pripravlja igralska zasedba pod sedanjim vodstvom Mateje Košir. Dramska igra je rezultat »šedrške« mladine, ki se zbira z namenom, da se družijo, kaj novega naučijo in občanom pripravijo zabaven program. Vse pohvale ekipi, ki ima veliko volje pri svojem delu. Ravno zaradi takšnega truda, ki ga mladi vložijo v svojem prostem času, bi

bilo prav, da občani takšne projekte še bolj podpremo. Sam sem pri Glasbeni mineštri že od začetka. Moti me, da ta prireditev, ki jo pripravlja in izvaja tako številčna domača zasedba mladih, še vedno ne »poka po šivih«. Občani bi morali projekte, ki jih organiziramo mladi, še posebej podpirati. Takšna ali drugačna podpora

mladinskim projektom bi morala biti dolžnost vsakega občana. Mladinski projekt lahko občani podpremo z obiskom ali pa na kakšen drugačen način, npr. z donacijo. In ko sem že pri denarju, lahko kot predsednik nadzornega odbora MKS-ja in koordinator Kresničke povem, da oba mladinska kluba delata čudeže iz finančnih sredstev, ki jih imata zagotovljene. Za mladinske projekte ni nikoli preveč denarja. Žal je pri nas ravno obratno. Javno naprošam vse gospodarstvenike in ostale posameznike, da finančno podprejo projekte, ki jih izvajata MKS in Kresnička. Ko pa gremo na prireditvi mimo skrinjice za prostovoljne prispevke, se odločimo, da bomo namesto 1 prispevali 2 evra. S tem ne bomo podprli mladih, ki se skrivajo »po luknjah«, ampak tiste, ki svoj prosti čas podarijo za nekaj koristnega.

Mojca Štupica in Nejc Drobnič sta na humoren način krmarila skozi prireditev, na kateri so kot prvi nastopili harmonikarji Kluba Urška, ki so poskrbeli za takojšnje dobro razpoloženje obiskovalcev. Od domačih ansamblov sta nastopila Ribniški pušeljc in Kvintet 7, od gostov pa ansambel Tomaža Rota z Blok, ansambel Gama iz Velikih Lašč, ansambel Erazem iz Postojne in ansambel Jurčki iz Horjula. Povabilu v goste se je odzval tudi ansambel Petra Finka iz Dolenjskih Toplic, ki je s svojim nastopom zaključil jubilejno 10. revijo domačih ansamblov.

Organizatorji, nastopajoči in obiskovalci smo zadovoljni in veseli zapuščali dvorano s pozdravom: Nasvidenje prihodnje leto! Hvala vsem, ki ste kakor koli pripomogli pri organizaciji in izvedbi te prireditve, in tudi vam, dragi obiskovalci, ki vam je vsakoletna prireditev tudi namenjena.

Sanje so postale resničnost Odprtje športne dvorane v Sodražici

Piše: Tadej Levstek, foto: Drago Perko

V soboto, 3. 11. 2012, se je v novi Športni dvorani Sodražica, ki je bila uradno odprta s slavnostno proslavo ob prazniku občine Sodražica 28. 10. 2012, na mini pripravah zbrala slovenska futsal reprezentanca Slovenije U21. To je bila še ena od preglednih akcij, pri katerih naj bi selektor dobil vpogled v določeno tehnično taktično znanje o igralcih, ki jih je tja povabil. Na seznamu sta bila tudi ekstremovca Nejc Bambič in vratar Igor Vošič. Za slednjega je bil to prvi vpoklic, ki ga je bil zato še toliko bolj vesel. V strokovnem timu reprezentance sem kot trener deloval tudi sam. Reprezentanti so v soboto opravili dva treninga (dopoldanskega in popoldanskega). Še en trening jih je čakal v nedeljo dopoldne. Popoldne ob 16.00

je sledila še prijateljska tekma proti ŠD Extrem. V dvorani se je zbralo približno 300 gledalcev, ki so v prelepem ambientu čakali, da se tako zelena tekma vendarle začne. Da so sanje, o katerih so domačini sanjali skorajda dobrih 30 let, postale resnica, se je videlo že kmalu. Svoj pečat temu izjemnemu trenutku je najprej prispevalo Društvo mažoret in plesalcev Ribnica, ki so s prekrasno točko z nogometno tematiko ogrele dlani vročih in napetih gledalcev. Tik pred pričetkom srečanja je navzoče pozdravil podpredsednik domačega kluba Boštjan Mihelič, ki je besedo nato na kratko predal še županu občine Sodražica Blažu Milavcu. Navsezadnje je Stane Kokalj županu predal simbolno darilo NZS, župan pa je izvedel začetni udarec. Sam obračun si je ogledal tudi članski selektor slovenske futsal reprezentance Andrej Dobovičnik. Tekma je bila zelo izenačena in napeta, na koncu pa so imeli domačini nekaj več znanja in športne sreče, saj so slavili s končnih 5 : 4. Zdaj je dvorana odprta in le upamo lahko, da bo v njej čedalje več tako športnih kot kulturnih prireditev, ki si jih nedvomno zaslužita tako mesto kot Športno društvo Extrem.

Za vse ekstremovce se je že pričela nova futsal sezona 2012/2013

Piše in fotografira: Tadej Levstek

Tako kot že vrsto let do zdaj se je za Športno društvo Extrem tudi letos začela nova futsal sezona, ki so jo kot zadnji začeli najmlajši U9 in U11. Malo pred njimi so tekme začeli igralci U13 in U15, ki tekmujejo v turnirski obliki. Pridno pa tudi že igrajo igralci U18, ki imajo letos prvič ligaško tekmovanje, kar za igralce U21 ni neznanka, saj so igralci že nekaj let v njem.

Za člani pa je že bolj ali manj uspešna polovica prvenstva, ki ekipo na prvenstveni lestvici trenutno uvršča na sedmo mesto.

Tekmovanje U9 in U11, ki poteka pod okriljem MNZ Ljubljana, je komaj začelo s tekmovanji, tako da si lahko vse rezultate ogledate na spletni strani MNZ Ljubljana ali <http://www.sd-extrem.si/>, kjer seveda dobite tudi rezultate ostalih tekmovanj.

Liga U13 je razdeljena v dve tekmovalni skupini s po štirimi ekipami. Naši igralci so razdeljeni v dve ekipi in nastopajo v skupini B, kjer nastopata še ekipi ŠD Dobropolje in FC Litija.

U13, LESTVICA po odigranem 1. krogu, 17. 11. 2012

Mesto	Klub	Tekem	Z	N	P	Goli	Točke
1.	Futsal klub Dobropolje	3	3	0	0	22:3	9
2.	Predilnica Litija	3	2	0	1	14:10	6
3.	Fragmat Extrem 1	3	1	0	2	8:12	3
4.	Fragmat Extrem 2	3	0	0	3	1:20	0

U15, LESTVICA po odigranem 2. krogu, 11. 11. 2012

Mesto	Klub	Tekem	Z	N	P	Goli	Točke
1.	Fragmat Extrem	5	4	1	0	22:4	13
2.	Predilnica Litija	5	2	2	1	9:10	8
3.	Futsal klub Dobropolje	4	1	2	1	5:4	5
4.	Vuko Jasko trade	5	1	2	2	11:15	5
5.	KMN Sv. Trojica	5	0	1	4	6:20	1

U18, LESTVICA po odigranem 3. krogu, 17. 11. 2012

Mesto	Klub	Tekem	Z	N	P	Goli	Točke
1.	Fragmat Extrem	3	2	1	0	21:10	7
2.	Predilnica Litija	3	2	1	0	13:9	7
3.	Vuko Ljubljana	3	1	0	2	15:11	3
4.	Futsal klub Dobropolje	3	1	0	2	15:17	3
5.	ŠD Optimisti Borovnica	3	1	0	2	10:20	3
6.	KMN Velike Lašče	3	1	0	2	8:15	3

Čeprav je ekipa U15 kar precej spremenjena od lani, ko so osvojili srebrno odličje, je za zdaj še vedno trdno na vrhu. Upamo, da bo tam ostala vse do konca tekmovanja, ko se bo razigravalo za prvaka.

Tekmovanje ekipe U18 poteka po štirih tekmovalnih skupinah s po šestimi moštvii v vsaki skupini. Naša ekipa za zdaj kar uspešno nastopa v skupini C. Morda kot zanimivost podatek, da mora imeti vsaka članska ekipa v 1. in 2. SFL prijavljeno ekipo U18.

ŠPORT

Tekmovanje moštva U21 poteka v dveh tekmovalnih skupinah, in sicer vzhod in zahod. Naša ekipa tako kot vsa leta do zdaj nastopa v skupini zahod, kjer je osem moštev. Ekipa se je glede na pretekle štiri sezone precej spremenila, zato za zdaj tudi rezultati še nekoliko nihajo. Upamo, da se ekipa kmalu še boljše spozna in uigra ter pokaže, kaj zna.

Članska zasedba tako kot lansko leto nastopa v 2. slovenski futsal ligi. Glede na lansko zasedbo je tudi ta ekipa precej spremenjena, ravno tako pa imajo novega trenerja – Zorana Teska. Tudi pri tej ekipi bo treba počakati še nekaj krogov, da se dodobra uigra, si pridobi prepotrebno samozavest in stabilnost, pa bodo tudi rezultati verjetno še boljši, kot so zdaj.

U21, LESTVICA po odigranem 5. krogu, 25. 11. 2012

Mesto	Klub	Tekem	Z	N	P	Goli	Točke
1.	KMN Bronx Škofije	3	3	0	0	23:7	9
2.	KMN Oplast Kobarid	3	3	0	0	12:7	9
3.	KMN Puntar	3	2	0	1	12:11	6
4.	ŠKD Krt	4	2	0	2	13:15	6
5.	FSK Stripy	4	1	1	2	17:17	4
6.	KMN Velike Lašče	3	1	0	2	14:13	3
7.	Fragmat Extrem	4	1	0	3	8:23	3
8.	Kix Ajdovščina	4	0	1	3	15:21	1

ČLANSKA ZASEDBA, LESTVICA po odigranem 10. krogu, 23. 11. 2012

Mesto	Klub	Tekem	Z	N	P	Goli	Točke
1.	ŠND Veplas Velenje	10	8	1	1	49:23	25
2.	ŠD Brezje	9	5	2	2	32:27	17
3.	Kebelj Mibus prevozi	9	4	3	2	30:25	15
4.	FSK Stripy	9	4	2	3	30:28	14
5.	Kix Ajdovščina	9	4	2	3	27:28	14
6.	KMN Sevnica	9	4	0	5	33:28	12
7.	Fragmat Extrem	9	3	2	4	22:27	11
8.	Tomaž Picerija Ozmec	9	3	2	4	27:35	11
9.	ŠKD Krt	9	2	3	4	23:34	9
10.	KMN Velike Lašče	9	2	2	5	39:43	8
11.	KMN Benedikt	9	1	1	7	23:37	4

Ekipni uspeh sodraških tekačev na Ljubljanskem maratonu

Piše: Miran Štupica, predsednik ŠD Sodražica

Člani ŠD Sodražica, tekaška sekcija, so se 28. 10. 2012 udeležili že 17. Ljubljanskega maratona na 21 in 42 kilometrov, ki je hkrati veljal za državno prvenstvo. Tudi zelo mrzlo in absolutno neugodno vreme za doseganje rekordnih časov ni moglo preprečiti, da sodraški tekači ne bi dosegli nekaj odmevnih rezultatov.

V prvi vrsti velja omeniti, da je postal letošnji državni prvak v kategoriji letnikov 1948–52 v teku na 21 km Ivan Ruparčič, tretje mesto in bronasto medaljo pa je v kategoriji letnikov 1953–57 dosegel Darko Rovaneš, vendar v teku na najdaljši razdalji, tj. v velikem maratonu, dolgem 42 km in 159 metrov.

Poleg omenjenih odličnih sodraških tekačev sta se Ljubljanskega maratona udeležila še Matjaž Arko, ki je na najdaljši razdalji v kategoriji letnikov 1973–77 dosegel čas 3.06.35 in dosegel 28. mesto med 190 tekači ter prvič tudi Aleš Štupica, ki je pol krajšo razdaljo na 21 km pretekel v času 1.49.46 in dosegel 490 mesto med 833 tekači v kategoriji letnikov 1983–94.

Vsem tekačem gredo čestitke za pogum, da so sploh nastopili v tako neugodnih vremenskih razmerah na teh najdaljših tekaških razdaljah. Posebne čestitke pa nosilcema medalj Ivanu in Daretu. BRAVO!

Izjemni dosežki Ivana Ruparčiča

Piše: Miran Štupica, predsednik ŠD Sodražica; foto: Tadej Levstek

Kot smo že omenili, je na 17. Ljubljanskem maratonu v kategoriji letnikov 1948–52 naslov DRŽAVNEGA PRVAKA v malem maratonu na 21 km za letošnje leto dosegel član tekaške sekcije ŠD Sodražica Ivan RUPARČIČ. V tej kategoriji je prehitel kar 90 tekačev. Ob tem se mu je drugouvrščeni približal zgolj na 2 minuti, kar pomeni, da je bil Ivan letos dejansko premočan za vse svoje nasprotnike. V skupni razvrstitvi med 5657 tekači na 21 km dolgi progi je Ivan dosegel kar 390 mesto.

Ivanova odlična telesna pripravljenost letos seveda ni naključna. Govorimo namreč tudi o zmagovalcu Dolenjskega pokala v veteranski kategoriji, saj je od 14 tekov zmagal kar 13-krat, enkrat samkrat pa je dosegel zanj skromno 3. mesto. Govorimo tudi o zmagovalcu Notranjskega pokala, ki je na 8 tekih zmagal 5-krat, 3-krat pa je bil drugi. S tem pa Ivanovih letošnjih tekaških zmag še ni konec. Zmagal je namreč še na tekih v Zagorju, Ljutomeru in Razkrižju.

Na koncu še enkrat: BRAVO, Ivan. Ob tem ti predlagamo, da kupiš večjo vitrino, kamor boš lahko spravil vse medalje in pokale, ki jih boš še dosegel.

Dan sodraškega rokometeta

Piše in fotografira: Miran Štupica, ŠD Sodražica

Vsi udeleženci dneva

V okviru športnega dela otvoritve nove Športne dvorane Sodražica je sekcija rokometnih veteranov pri ŠD Sodražica 4. novembra pripravila revijalno tekmo sodraških rokometišev vseh generacij, ki so kadarkoli igrali rokomet. Neutrudnemu Jožetu Lovšinu – Zdovcu je ob pomoči preostalih članov sekcije uspelo privabiti kar 72 bivših rokometišev, ki so se razdelili v 5 približno enakovrednih ekip. Med seboj so odigrali 4 revijalne tekme, kjer rezultat ni bil pomemben. Pomembno je bilo druženje vseh, brez nepotrebnih poškodb med igro. Na turnirju so v najstarejši ekipi sodelovale pravzaprav sodraške rokometne legende, in sicer kot najstarejši Jože Pirnat – Mihle, Jaka Mihelič in Ivan Ruparčič, ki mu je pripadla čast, da je dosegel prvi in hkrati zgodovinski gol v novi športni sodraški lepotici. Mimogrede: vsem prisotnim v dvorani je takoj postalo jasno, da gre za kondicijsko vrhunsko pripravljene športnika, čeprav starega že 60 let, ki ni zastoj letošnji državni prvak v svoji starostni kategoriji med veterani v polmaratonu na 21 km.

Pred pričetkom prijateljskih tekem smo na podlagi skupne odločitve članov sekcije rokometnih veteranov ŠD Sodražica podelili zahvale za prispevek pri razvoju rokometeta v Sodražici Borutu Keržanu, kot pobudniku pričetka igranja rokometeta v Sodražici, kasnejšemu trenerju Tonetu Mateliču in Občini Sodražica, ki nam je na tak ali drugačen način stala ves čas ob strani.

Če ne prej, so pa ob tej priložnosti marsikoga v dvorani premagala čustva, saj se je spomnil na prelepe čase pričetkov igranja rokometeta v Sodražici. Prav je tudi, da ob tej priložnosti omenimo prisotne rokometišev prve sodraške generacije, in sicer že omenjeni Borut Keržan, Milan Bavdek, Franc Levstek, Jože Pirnat, Jaka Mihelič, Srečko Vesel, Ivan Ruparčič, Darko Hribšek, Janez Lavrič, Tone Joras, Tone Vesel, Franc Levstek in Jože Lušin.

Omeniti je treba tudi generacijo najmlajših, ki sta jo nazadnje trenirala Jože Lovšin in Borut Troha. V nedeljo so med sabo odigrali kar 3 tekme. Pri tem se je pokazalo, da so bili trenerji res dobri. Nekateri imajo še danes zelo dober občutek za rokometno žogo in to lepo igro. Nekateri pa so tako presenetili, da je kar škoda, ker so nehali z aktivnim igranjem oz. treniranjem rokometeta. Med njimi je kar nekaj takih, ki se bodo lahko v kratkem pridružili veteranski ekipi, ki po bližnjih turnirjih pobira pokale. Vse tekme so sodili domači sodniki Silvo, Janez, Dušan in Borut, ki so v žaru borbe morali pokazati celo nekaj rumenih kartonov. Po končanih tekmah

Jože Lušin – Zdovc
in Borut Keržan

smo se družno odpravili v gostilno Majolka, kjer smo bili deležni odličnega golaža in poceni piva. Ta nedelja je tako postala zares zgodovinska, vsaj kar se sodraškega rokometeta tiče. Ob tem upamo, da se bodo na račun nove dvorane uresničile izrečene želje Toneta Mateliča po oživitvi rokometne igre v Sodražici, saj ima rokomet lepo, vendar na žalost prekinjeno tradicijo v Sodražici.

Na koncu naj se posebej zahvalim Jožetu Lušinu – Zdovcu in članom njegove družine za nesebičen trud pri organizaciji srečanja, gostilni Majolka, Nataši Arko, Jožetu Zidarju in članom kluba za mali nogomet EXTREM Ribnica-Sodražica za tehnično pomoč in občini Sodražica.

Po štirih letih ponovno zmaga sodraških rokometišev na turnirju

Piše in fotografira: Miran Štupica

Rokometna sekcija ŠD Sodražica se je v soboto, 3. 11. 2012, na vabilo RK Šentjerneje udeležila veteranskega turnirja. Pomerila se je z ekipama iz Črnomlja in Novega mesta ter ju tudi suvereno premagala. Ob tem naj povem, da so na turnirju sodelovale 3 moške in 3 ženske ekipe. Vzdušje v ekipi je bilo zares fantastično, skratka tako, da je lahko za vzgled tudi profesionalnim ekipam. S sabo smo imeli celo 2 navijača. Po končanem turnirju so nas prijazni gostitelji iz domovine cvička povabili v bližnjo gostilno Pri Slavcu, kjer je župan Šentjerneja g. Hudoklin vodji rokometne sekcije Darku Veselu izročil lep

pokal za zmago na turnirju. Ta seveda že krasi novo vitrino sodraških rokometišev v gostilni Arko – Pri mesarju. Organizatorji so se lepo izkazali z obilno večerjo (z obvezno tekočo prilogo – cvičkom), povrh pa še z živo glasbo. Med rokometišev so seveda tudi dobri plesalci, kar pa ne velja čisto za vse, saj je nekdo od naših izjavil »BLAŽEN ROKOMET«, ko je skoraj moral na plesišče. Vsekakor to pomeni, da so sodraški rokometišev vsestransko dobro pripravljene tako na rokomet kot tudi na kakšne druge športne podvige, med katere zagotovo sodi tudi ples. Po končani zabavi smo se županu g. Hudoklinu zahvalili za gostoljubje ter ga že vnaprej povabili, naj se udeleži sodraškega rokometnega turnirja, ki bo predvidoma maja ali junija 2013.

REZULTATI:

MOŠKA SKUPINA:
NOVO MESTO - ČRNOMELJ 16 : 10
ČRNOMELJ - SODRAŽICA 8 : 12
SODRAŽICA - NOVO MESTO 12 : 10

ŽENSKA SKUPINA:
ŠENTJERNEJ - NOVO MESTO 7 : 12
ZAGORJE - NOVO MESTO 9 : 14
ŠENTJERNEJ - ZAGORJE 13 : 14

Druga državna balinarska liga

Piše: Miran Štupica

Končan je jesenski del ligaškega tekmovanja v Drugi državni ligi Vzhod-Center, kjer nastopa tudi ekipa BŠK Sodražica. Domača ekipa na lestvici trenutno zaseda zadnje mesto s 5 točkami. Vsekakor zaostanek za preostalimi ekipami ni prevelik. Prvenstvo se nadaljuje meseca maja 2013, do takrat pa je še kar nekaj časa za dodaten trening. Ob dobrih igrah ter nekoliko večji meri športne sreče, se ekipa balinarjev iz Sodražice lahko nadeja napredovanja po lestvici ter posledično obstanka v drugi državni ligi.

1	MENGEŠ RAKOLL	6	5	1	0	0	44	15
2	KRANJ	6	4	2	0	0	-6	12
3	TRATA MLADI	6	3	3	0	0	4	9
4	ROGOVILA TELE TV	6	2	2	0	2	10	8
5	SVOBODA	6	2	3	1	0	-11	8
6	ZARJA	6	2	4	0	0	-10	6
7	SODRAŽICA	6	1	4	1	0	-31	5

Lep uspeh balinarjev dolenjske

Piše: Miran Štupica

Balinarska zveza Slovenije je 8. 12. 2012 na igriščih BŠK Šiška v Ljubljani organizirala 1. turnir vseh območnih balinarskih zvez Slovenije in ga poimenovala po pokojnem dolgoletnem predsedniku BZS Jožetu Rebcu. Na turnir so bili poleg desetih območnih zvez povabljeni še ekipi ženske reprezentance Slovenije in ekipa veteranov, v kateri so igrali nekateri dolgoletni reprezentanti. Turnir bi tako moralo pričeti 12 ekip, razdeljenih v 4 skupine. Zaradi izredno slabih vremenskih razmer (beri: močnega sneženja) se turnirja niso mogle udeležiti ekipe območne zveze Postojna, Sežana, Gorice in Šaleške, tako da je ostalo 8 ekip. Ekipa naše območne zveze Dolenjske v postavi Jože Košmrlj, Tadej Košmrlj, France Henigman in Boris Matelič je dosegla 4. mesto in prejela zaslužen pokal. Ob tem je potrebno poudariti, da bi ekipo Dolenjske morali sestavljati še igralci iz Kočevja, Krškega in Novega mesta, vendar jih zaradi snega enostavno ni bilo v Ljubljano.

Po sodraški pešpoti

Piše in fotografira: Miran Štupica, predsednik ŠD Sodražica

V počastitev praznika občine Sodražica je pohodniška sekcija Športnega društva Sodražica v nedeljo, 21. 10. 2012, pripravila skupinski pohod po Sodraški pešpoti. Pod vodstvom staroste sodraškega pohodništva g. Franca Češarka je 25 pohodnikov pot vodila iz Sodražice do vasi Črnc v Slemenih, od tu pa po grebenu do Mlak. Ob prekrasnem vremenu smo po poti proti Mlakam lahko v daljavi videli celo Kamniške Alpe, na drugi strani pa Snežnik. Iz Mlak nas je pot vodila po gozdni poti do Novega Pota, od tu pa navzdol vse do t. i. Gase v Žimaricah, kamor smo prispeli skoraj eno uro prehitro. V gostilni Pri Lukatu so nekateri ostali na kosilu, nekaj pohodnikov pa je s potjo nadaljevalo do Sodražice.

Koledar rekreativnih prireditev za leto 2013

Pripravil: Miran Štupica, predsednik ŠD Sodražica

1. NOVOLETNI POHOD NA TRAVNO GORO

1. 1. 2013, pričetek ob 17. uri na trgu v Sodražici. Obvezna planinska obutev, pohod traja cca. 1,5 ure, startnina: 5 EUR. Kontakt: Marinka TURK, 031 788 423 oz. ivan.turk@telemach.net

2. TEK ZA NOTRANJSKI POKAL

Maj 2013, trasa, startnina in datum bodo objavljeni na spletni strani ŠD Sodražica, trasa bo potekala okoli Sodražice, dolga bo okoli 10 km. Tek se bo štel za zbirko uvrstitev v okviru Notranjskega pokala. Kontakt: Matjaž ARKO, 041 830 975 oz. matjaz.arko@telemach.net

3. PRVOMAJSKI POHOD NA TRAVNO GORO

1. maja 2013 ob 9.00 je po budnici in nagovoru sodraškega župana tradicionalni pohod na Travno Goro, kjer se srečanje občanov nadaljuje ob prijetni kapljici in dobri hrani najemnikov doma na Travnih Gori. Kontakt: Marinka TURK, 031 788 423 oz. ivan.turk@telemach.net

4. III. ROKOMETNI TURNIR VETERANOV – MEMORIAL BRATOV FAJDIGA

V športni dvorani Sodražica bo potekal III. veteranski rokometni turnir v moški in ženski konkurenci. V vsaki kategoriji sodeluje 6 ekip. Igra se po rokometnih pravilih RZS, čas tekme je 2 x 12 min. Kontakt: Dušan ANDOLJŠEK, 031 437 704 oz. natasa.arko@telemach.net

5. KOLESARSKI MARATON PO DOMOVINI RJAVEGA MEDVEDA

6. julija 2013 s pričetkom ob 10. uri je start tradicionalnega kolesarskega maratona Po domovini rjavega medveda. Trasa je dolga 52 kilometrov, obvezna je uporaba kolesarske čelade, startnina je 10 EUR. Udeleženci prejmejo medalje in kosilo. Kontakt: Janez MIHELIC, 041 787 887 oz. janez.mihelic@guest.arnes.si

6. POHOD PO SODRAŠKI PEŠPOTI:

Okoli 20. oktobra 2013 bo pohodniška sekcija ŠD Sodražica organizirala tradicionalni pohod po sodraški pešpoti. Trasa je dobro označena in je vidna na spletni strani ŠD Sodražica. Startnina ni. Kontakt: Marinka TURK, 031 788 423 oz. ivan.turk@telemach.net

Mlade face: Sami si kreiramo prostor pod soncem

Piše: Mateja Košir, foto: Eva Janež in Ana Arko

Udarne akcije potrebuje udarno geslo. Pod naslovom »Sami si kreiramo prostor pod soncem« se je 22 mladih fac iz Sodražice, starih od 15 do 30 let, konec oktobra pridružilo akciji 72 ur. Za kaj pravzaprav gre? Akcija je vseslovenski mladinski projekt, ki ga je letos organiziral Mladinski ceh. Skupina mladih dobi izziv, ki ga mora izvesti v 72 urah. V Sloveniji je bilo takih ekip 20, izzivi pa so bili sila različni: v Grosupljem so ljudi osveščali o ekološkem vidiku neracionalnega prižiganja nagrobnih sveč, v Ravnah na Koroškem so urejali trim stezo, nekje so zbirali mobilne telefone in računalnike, jih usposobili in podarili starejšim. Ni kaj, naloge so bile zelo raznolike in domiselne, hkrati pa koristne za lokalno skupnost. Sodelovanje je bilo prostovoljno in vsak prostovoljec je podaril 72 ur svojega časa.

Projektu so se pridružili tudi člani Kluba Kresničke. Nalogo je v navezi s koordinatorjem kluba Ernestom Pirnatom določil Mladinski ceh. Poseben čar akcije je bil, da so prostovoljci za nalogo izvedeli šele ob pričetku odštevanja in se je pred

akcijo le ugibalo o morebitnih nalogah. Izziv, ki je čakal sodraško ekipo, ni bil lahek – pleskanje župnišča, ureditev in opremljanje mladinske sobe ter barvanje ograje vrtca. Ograjo vrtca je ravno v tistih dneh pobelil sneg, zato ta del akcije ni bil izveden, preostali del naloge pa je ekipa odlično izvedla. Vsak je dodal svoj del kreativnosti ter ustvarjalnosti in akcija je uspela nad pričakovanji.

Ob koncu akcije je bila zaključna prireditev, kjer so si obiskovalci lahko ogledali končni rezultat, se posladkali ob dobrotah in si ogledali prispevek, ki ga je o akciji posnela ena izmed televizij. Klub Kresnička se zahvaljuje vsem sosedom in donatorjem, ki so podprli projekt. Hvala tudi Ivanu Smislu, Mariji Čampa, Andreju Šilcu in Ljubici Košir, ki so nesebično prispevali svoj čas in znanje, da je akcija uspela. Ustvarjanje in prenavljanje novega prostora pod soncem je uspelo. Cilj je dosežen, a to mogoče niti ni tako pomembno. Šteje druženje, tesnejše vezi med prostovoljci in občutek, da mladim junakom ne manjka navdušenja.

V sklopu akcije 72 ur smo mladi poleg pleskanja župniškega doma opremili tudi učilnico in mladinsko sobo.

Gospodu župniku se zahvaljujemo za zaupanje in prispevek pri nakupu opreme. Še vedno pa se zbirajo sredstva za preprogo, ozvočenje, družabne igre, igrala ...

Če ste pripravljeni kaj prispevati, je tu številka računa pri NLB: 02058 0035279036 (sklic 7070).

Hvala vsem dobrotnikom!

Animatorji Kresničke

Kako je delo potekalo in kaj vse se je dogajalo v 72 urah, smo povprašali **Evo Janež**, ki je vodila skupino.

Kako se je ekipa lotila izziva?

Celotna ekipa je bila od samega začetka in praktično ves čas projekta neznansko motivirana. Ko so prostovoljci v nedeljo izvedeli, kakšen izziv jih čaka, so bili vidno zadovoljni. Tako smo kar takoj naredili akcijski načrt za prihodnje tri dni. V ponedeljek zjutraj smo se razdelili v manjše skupine in zavihali rokave. Zavarovali in izpraznili smo prostore, potem pa začeli z razbijanjem nevarnega dela stropa nad stopniščem in s pleskanjem. Tako smo v samo enem dnevu prepleskali kar 370 m² stenskih površin.

Torkov dan je bil namenjen dokončni sanaciji stropa nad stopniščem, pospravljanju shrambe in knjižnice ter omar v veliki dvorani, namestili pa smo tudi novo izobraževalno-komunikacijsko tehnologijo. Začeli smo z urejanjem naše mladinske sobe, kjer smo pustili poseben pečat – drevo z odtisi rok vseh prostovoljcev, v veliki dvorani pa Človek ne jezi se v naravni velikosti.

V sredo smo zaključevali in res koristno izkoristili vse dane minutke. Ves trud pa je bil več kot poplačan, saj so bili mnogoštevilni obiskovalci našega zaključka z g. župnikom na čelu navdušeni nad prenovo in so nam izkazali veliko podporo. Res smo čutili, da so ponosni na nas, in to je za skupino največja potrditev.

Kaj je med opravljanjem naloge predstavljajo najtrši oreh?

Večjih zapletov ni bilo. Potrebno je bilo veliko sprotne organizacije in prilagajanja, ampak s tem nismo imeli večjih težav. Malce problemov nam je povzročal le nevaren del stropa nad stopniščem. Sami ga nismo mogli sanirati, ker je dostop precej težaven in nevaren, mojstri pa so za sanacijo potrebovali malce več časa od načrtovanega. Zato je to edini od važnejših ciljev, ki ni bil popolnoma zaključen v 72 urah, ampak dva ali tri dni kasneje.

Kakšen je tvoj odnos do prostovoljnega dela? Se »splača« porabiti prosti čas za skupno dobro?

Prostovoljstvo si predstavljam kot možnost, da lahko prav vsak naredi nekaj dobrega za

sočloveka. V prostem času sem tako tudi sama aktivna prostovoljka na Pediatrični kliniki v Ljubljani. S prostovoljstvom zagotovo ne moreš materialno obogateti, se pa lahko naučiš marsikaj in potem znaš še bolj ceniti stvari, ki jih imaš. Konec koncev pa nikoli ne veš, kdaj boš sam potreboval pomoč. »Delaj dobro in vse ti bo trikrat povrnjeno!«

Zbiralnica ločenih frakcij – ekološki otok

V zavesti sodobnega človeka je vse bolj prisotno spoznanje, da varovanje okolja ni le modna muha, ampak nuja. Posledice človekovega delovanja se vedno bolj kažejo na okolju in že vplivajo na kakovost našega življenja.

Čisto in urejeno okolje je vrednota, za katero si moramo prizadevati vsi.

Z ločevanjem odpadkov omogočamo vračanje velikega deleža odpadkov nazaj v uporabo, s čimer zmanjšujemo količine odloženih odpadkov na deponijah, kar predstavlja okoljevarstveno korist.

Zbiralnice ločenih frakcij postajajo vse bolj številčne in priljubljene, kajti vse več ljudi reciklira. V občini Sodražica je postavljenih 19 zbiralnic ločenih frakcij, čeprav zakonodaja veleva, da je potrebno postaviti eno zbiralnico ločenih frakcij na 500 prebivalcev. Zbiralnico ločenih frakcij smo postavili v stanovanjskih območjih, trgovskih centrih, zdravstvenih ustanovah, v mestnih jedrih, vrtcih, šolskih ustanovah in na podeželju.

Na zbiralnicah ločenih frakcij se lahko oddajo steklo, papir in karton, ki se lahko predelajo in ponovno uporabijo pri proizvodnji novih izdelkov. Zabojujnik za odpadno embalažo smo odstranili, saj smo vam omogočili zbiranje embalaže »od vrat do vrat«.

Kljub pravilnemu ločevanju odpadkov večine občanov se še vedno najdejo posamezniki, ki na zbiralnice ločenih frakcij prinašajo odpadke, ki ne sodijo tja oziroma jih nepravilno sortirajo.

**Želimo vam uspešno ločevanje ter
čisto in urejeno leto 2013!**

Ponovno vas vljudno prosimo, da na zbiralnice ločenih frakcij prinašate samo tiste odpadke, ki so jim zbiralnice namenjene in jih tudi pravilno sortirate. Ker se še vedno pojavljajo vprašanja, kaj sodi in kaj ne sodi v posamezno posodo za ločeno zbiranje odpadkov, je v naslednjih vrsticah točno opisano, kaj spada v posodo za ločeno zbiranje odpadkov in kaj ne.

STEKLO

V zabojnike SODIJO naslednji odpadki:

- steklenice in stekleničke živil, pijač, kozarci vložnih živil in druga steklena embalaža.

V zabojnike ne sodijo naslednji odpadki:

okensko, avtomobilsko in drugo ravno steklo, ogledala, kristalno in ekransko steklo, steklo svetil (steklo neonskih, halogenskih in žarilnih žarnic, stekleni senčniki svetil), pleksi steklo, karbonsko steklo in druge vrste stekla iz umetnih mas, laboratorijsko in drugo ognjevarno steklo, keramika, kamenje ... **TOVRSTNE ODPADKE JE NAJBOLJE PRINESTI V ZBIRNI CENTER, KJER JIH ŠE POSEBEJ LOČUJEMO.**

PAPIR

V zabojnike sodijo naslednji odpadki:

- kartonska embalaža in lepenka, ovojni papir in papirnate nakupovalne vrečke, časopisi, revije, zvezki, knjige, prospekti, katalogi, pisemske ovojnice in pisarniški papir.

V zabojnike ne sodijo naslednji odpadki:

- kartonska embalaža za tekoča živila (mleko, sadni sokovi, jogurti) in ovitki od čokolade – **TO JE EMBALAŽA,**
- z živil (jedilno olje, druge tekočine in ostanki živil) prepojena papirnata in kartonska embalaža (pladnji, kozarci in skodelice za enkratno uporabo, embalaža globoko zmrznjenih živil in jedi), tapete in higienski papir (papirnate brisače, prtički, robčki) – **TO SPADA MED PREOSTANEK ODPADKOV,**
- samokopirni, povoščeni in plastificirani papir, celofan, natron vreče lepil, cementa, apna – **TO MORA V ZBIRNI CENTER.**

V primeru, da imate večje količine papirja, kartona, stekla in ostalih kosovnih odpadkov, jih lahko brezplačno oddate tudi v Zbirnem centru na sedežu podjetja Goriča vas 11a, znotraj delovnega časa.

DELOVNI ČAS ZBIRNEGA CENTRA:

Zimski delovni čas Zbirnega centra od 1. 11. do 15. 3.

Pon., sre., čet., pet. 07:00–15:00

Torek 09:00–17:00

Sobota 08:00–12:00

Letni delovni čas Zbirnega centra od 16. 3. do 31. 10.

Pon., sre., čet., pet. 07:00–15:00

Torek 11:00–19:00

Sobota 08:00–12:00

Vsak človek ima torej kot posameznik velik potencial, da ravna okolju prijazno, kako ga bo izkoristil, pa je še vedno najbolj odvisno od njegovih vrednot in vrednot družbe, v kateri živimo.

Vse dodatne informacije lahko dobite po telefonu na št. 01/836 11 38 ali nam pišite na e-pošto komunalna.ribnica@siol.net.

Izkusila Pesniško olimpijado

Piše: Jasna Janež, foto: Barbara Žvirč

Letos je v Dravogradu potekala že 13. pesniška olimpijada (PO). Organizirata jo JSKD OI Dravograd in Klub koroških študentov v sodelovanju z Javnim zavodom Dravit in ZK. Namenjena je dijakom in študentom. Sama sem za ta natečaj izvedela od prof. slovenščine. Poslala sem 10 avtorskih pesmi in po nekaj tednih prejela e-sporočilo, v katerem so mi sporočili, da sem udeleženka olimpijade.

13. PO je potekala v soboto in nedeljo 17. in 18. novembra. V soboto smo imeli dopoldansko in popoldansko literarno delavnico, ki jo je vodil slovenski pesnik, dramatik in prevajalec Ervin Fritz. V prvem delu smo izmenjavali mnenja, poglede in izkušnje o tem, kaj sploh je poezija in kdo je pravzaprav pesnik. Ervin Fritz pravi, da je pesnjenje obrt. Mi pesniki pesmi izdelujemo prav tako, kot čevljar izdeluje čevlje. Tisti, ki svoja čustva, občutke in poglede na svet prelivamo v poezijo, smo nagnjeni k pesmi in smo na preži za njo. Naše »umetnine« imajo katarzičen učinek tako na bralca kot na avtorja samega. Ker je pesem krajšega obsega v primerjavi s prozo, mora biti vsaka beseda dobro premišljena in postavljena na pravo mesto. Tako se je naš mentor pošalil in dejal: »Poezija je gorenjska.« Po kosilu smo nadaljevali s pogovorom. Ervin Fritz je poudarjal pomembnost prevajanja. Pesmi ne smejo biti le izliv čustev, temveč morajo opozarjati na družbene probleme. Ob sedmih zvečer smo se vsi udeleženci – bilo nas je 9 – zbrali v dvorani Dvorca Bukovje, kjer smo imeli literarni večer. Za popestritev je poskrbel kitarist Andrej Ofak z glasbenimi točkami. Vsak udeleženec se je na

Kamen, ki ne leži na tvoji poti, ti ni napoti.

Izbira: A. M.

začetku predstavil, potem pa prebral tri svoje pesmi. Na prireditvi je naš drugi mentor David Bedrač razglasil zlatega olimpijca 13. PO. Naslov zmagovalca je osvojil Rok Vahter. Po literarnem večeru je sledilo druženje in sladkanje s torto.

Naslednji dan smo nadaljevali pesniško srečanje z mladim pesnikom, kritikom in profesorjem slovenščine Davidom Bedračem. Veliko poudarka smo dali na kritiko lastne poezije. Mentor pravi, da naši prijatelji in sorodniki niso najboljši kritiki, saj vsak pravi: »Kako lepa pesmica!« Pripravljene moramo biti na vse – od totalnega podna do izraza genialno. Vse nam je govoril iz lastnih izkušenj, saj je bila to njegova že 247 delavnica, medtem ko je bila Fritzeva, čeprav je mnogo starejši od Bedrača, šele prva. Tudi Bedrač je poudaril to oddaljenost avtorja od svoje pesmi. Preden lahko izstopiš iz svoje »varne sobice«, se moraš čustveno distancirati od svoje stvaritve. To je nadvse pomembno za rast in napredek. Med delavnico smo vedno znova odkrivali, da imamo premalo časa za vse teme, in tako se je po 4 urah naše srečanje končalo.

Osebnost mi je ta izkušnja odprla mnoga vrata in poglede na različne tehnike ustvarjanja. Poezija je kul!

SONET #15

Jesen je, sama sebi prepuščena,
odrla kožuh z lenega skeleta
– tako še pesem, v stopico odeta,
naj bo navdihu časa pokorjena.

Prešla je včeraj, tiho, že zarana,
ko sem prešteval liste na drevesu:
nihče ni dajal kritja suhem lesu;
le s strehe je, se zdi, zavpila vrana.

Ponovil sem za njo, vrešče iz grla
– kot da podoba čute bi izdrla –;
takrat uvidim, da to ni dolina,

ni sladki vrh, zgolj tihe slutnje breg:
tu ni ničesar, komajda praznina.
Ni mraz, ni ne jesen in ni še sneg.

Žiga Lovšin

Dogajanje v Miklovi hiši

9. 1. 2013 ob 19.00

ANDREJ RIJAVEC IN DR. IVAN KOS
Predstavitve ekokriminalke
Medvedja kraljica

Aktualno dogajanje najdete na:
www.miklovahisa.si

Da ne pozabimo ...

Pripravlja: Ivan Šega

Povzeto po šolskem listu Iz naše doline –
letnik 1936/37

Cerkvica na Sedlu

Nad vasjo Globel se dviga hribček z imenom Sedlo. Preko njega pelje cesta v Sodražico. Ob poti vrhu tega hribčka je nekoč stal lesen križ, tak, kakršne vidimo na razpotjih. Pa ga je nekoč podrl močan veter. Potem ni bilo križa več let na tem mestu.

Nekega dne so se vračali Globovčani iz Sodražice in so se ustavili na Sedlu, kjer je bila tiste čase tudi gostilna. Pogovor je nanesel na to, da bi bilo treba spet postaviti križ tam, kjer je nekoč že stal. Pa je Aleš Oražem predlagal možem, da bi na mesto križa postavili kapelico. 20. oktobra 1906 so se spet zbrali na Sedlu možje iz Globeli in sklenili, da bodo po svojih močeh prispevali, da bi se zgradila kapelica v čast Svete družine. Po tem dogovoru se je Aleš Oražem podal do sodraškega župnika g. Franceta Travnja, ki je bil sporočila zelo vesel. Svetoval je, naj bi bila kapelica malo večja in naj bi imela vsaj en

oltar, da bi se občasno lahko v njej opravljala tudi sveta maša. Globovčani so bili navdušeni nad predlogom.

Ko je bil sklep odobren od knezoškofa g. Bonaventure Jegliča, so se vaščani takoj lotili dela. Pripravljali so material in zbirali prispevke. Zbiralno polo so poslali tudi rojakom v daljno Ameriko, ki so se odzvali s primernim zneskom denarja. Junija 1907 je župnik Traven blagoslovil temeljni kamen. Vaščani so med seboj tekmovali, kdo bo več pripomogel h gradnji, bodisi z delom, materialom ali milodarom. Delo je hitro napredovalo in na angelsko nedeljo leta 1908 je bila cerkvica že blagoslovljena. Bila pa je prazna. Za notranjo opremo je zmanjkalo denarja. K sreči je živel v bližnji vasi na Gori kipar, ki je poceni napravil oltar, križev pot in nekaj kipov. Dosti potrebnih predmetov pa so darovale tudi sosednje župnije. Kadar gremo mimo te cerkvice, se vselej spomnim starega očeta, ki so bili edini tako pogumni, da so splezali na vrh zvonika in pritrdili nanj kroglo in križ. Niso dolgo gledali te lepe cerkvice; še isto leto so umrli, zadeti od srčne kapi. Ozrite se s Sedla v Globel in videli boste, da ima ta obliko kladiiva. Ko je Bog ustvarjal svet, mu je namreč padlo kladiivo

Ponovno srečanje z Almo M. Karlin v knjižnici

Za Sodraško čitalnico piše: Ivana Oražem

Večeri se daljšajo. Hladna jesenska megla leze v naše kosti, jih nekako otrdi, kakor tudi srce. Toda srečanja s prijatelji, somišljeniki in dobro literaturo povzročijo, da se v nas nekaj omehča in nam prinaša drobne lučke upanja ter razumevanja, ko se poistovetimo z literarnimi junaki, njihovo usodo in reševanjem problemov. Tako lepo je srečati prijatelja. Prav to se mi je zgodilo pretekli teden, vsaj tako sem začutila, ko sem v roke prejela letos prvič iz nemščine v slovenščino preveden roman Alme M. Karlin *ISOLANTHIS* v Sodraški knjižnici. Včasih čutimo neko praznino v sebi, nemoč, brezvoljnost in najprej pomislimo, da smo lačni. Toda to je verjetno lakota po toplini medsebojnih odnosov. Mogoče si jo bo še kdo poskušal zapolniti na naših vsakomesečnih petkovih bralnih večerih ali pa samo z izposojeno literaturo in vsaj na krilih domišljije odpotoval, kamor želi srce. Tam bo prijazna knjižničarka poskrbela, da bo našel najbolj potrpežljivega prijatelja, ki ga bo odnesel domov, se družil z njim po mili volji, kadar bo začutil željo.

Razumem prevajalko Matejo Ajdnik Korošec, ko pravi, da se je med prevajanjem spletlo med njo in avtorico posebno prijateljstvo. To se čuti tudi v samem prevodu, ki je odličen. Tudi oprema knjige je privlačna ter napoveduje vsebino že s svojo belo in modro barvo o potopu celine Atlantide, barvama duhovnosti in modrosti. »V daljavi se v mehkem lesketu mladega meseca v srebrnini in zlatnini sveti mesto tekočih voda, žareče lepo kot pojav svetlobe in čistosti, in vendar je zapisano zatonu ...«

Roman je napet od začetka do konca, poln zapletov, intrig in bojov za nadvlado, značilnih za vse čase. Pripoveduje o bogati vsestranski kulturi Pozejdoncev, njihovem močnem duhovnem izročilu in neuslišani ljubezni. Pisan je v osupljivo lepem in poetičnem jeziku, kar mu daje veliko vrednost. Iz romana veje avtoričina duhovna širina, bogato poznavanje sveta, njegove kulture, čudovitih prispevkov.

Glavna junakinja Isolanthis me močno spominja na avtorico samo, kolikor sem jo lahko spoznala iz njenih potopisnih del. Je vedoželjna, disciplinirana, neustrašna, duhovno in duševno osvobodjena vseh spon, stabilna, prava zakladnica znanja, topla in rahločutna. Vsem okoli sebe vliva pogum, jih tolaži, prinaša svetlobo, jih razume in jim odpušča ter jih ima rada, čeprav je njena krona dedne princeze Atlantide tako težka, da se včasih opoteka pod njo. Toda nalaga ji služiti ljudem in deželi, kar vestno opravlja kljub hrepenenju po ljubezni do lepega in mladega faraona, ki ji izkazuje brezmejno ljubezen.

Po končanem branju romana sem se počutila bogatejšo in željno, da bi ga takoj še enkrat prebrala ter tako ponovno uživala v močni ustvarjalno-izpovedni lepoti romana in v teozofskem razmišljanju ter razpravah oseb v romanu.

»Vsak človek mora hoditi po svoji brazdi in ravnali bi napačno, če bi ga izpeljali iz nje ali mislili, da je naša pot prava zanj ...«

iz rok in tam, kamor je padlo, je nastala globel, ki ji še zdaj pravimo Globel.

zapisal Mirko Ilc, 1. a v. n. š.

Moj rojstni kraj

Moj rojstni kraj je Sinovica. To je prijazna vasica na hribčku in ima petnajst hiš. Ko prideš na sredo vasi, se ti odpre krasen razgled. Vidijo se vsa ribniška dolina, Sv. Gregor, Ortneški grad, kjer so zdaj le še razvaline, pa Sv. Ana s cerkvico. Tu so še danes vidni v skalo vtisnjeni prsti, za katere se je oprijemala sv. Ana, ko je šla tod mimo. Ob lepem sončnem vremenu se vidijo tudi Kamniške planine, vse bele od snega.

Sinovica je dvakrat pogorela, a se je obakrat dvignila iz pogorišča. Na sredi vasi stoji kapelica, kamor hodimo molit ob lepih majniških večerih. Ljudje so pridni in izdelujejo vsakovrstno suho robo. Poleti gre skozi našo vas mnogo izletnikov. Malo pred Sinovico leži prijazna vasica Gorenji Lazi, na drugi strani pa vas Preska s štirimi hišami. Lep je moj rojstni kraj! Zame ni lepšega na svetu!

zapisal Košorok Stane, 1.a v. n. š.

Komorniki po daljši prenovi spet v zborovskem elementu

Piše in fotografira: Alenka Pahulje

Komorniki so dobro leto v novi zasedbi in kar polovica pevcev je svežih, vsi pa ponovno pod vodstvom p. Marijana Cvitka z Nove Štife. Tam so se pred leti ustanovili in akustična baročna cerkev je imenitna za vsakoletne letne koncerte, kot je bil sobotni, 24. novembra. Z malce nestrpnosti smo čakali večer, saj smo vedeli, da bo 24 pevcev poskušalo navdušiti v novi postavi – navsezadnje gre za zbor p. Stanislava Škrabca, ki je l. 2003 že prejel bronasto priznanje na renomirani Naši pesmi v Mariboru. Z blagovžno vodilno sopranistko Marjeto Doles Košir (hči bloškega župana) je bilo izvedenih kar nekaj pesmi s programa, ki je bil tematsko razdeljen na tri dele. V zadnjem smo slišali tudi pesem patra Karola Klinarja, ki je na prehodu okrog leta 1900 deloval na Brinovem griču in skladal tudi pesmi. Najbolj znana, ki so mu jo odpeli tudi na pogrebu v Ribnici leta 1923, je bila Slepec. Tragično je, da je Klinar v starosti tudi sam oslepel. Pesem zelo dolgo ni bila izvajana in prišla je v prave roke, sobratu p. Cvitku, ki se je ob 800-letnici frančiškanstva na Slovenskem v Cankarjevem domu (2009) tudi sam skladateljsko izkazal s kantato Hvalnica stvarstvu. P. Cvitak je pripravil večinoma slovenski zelo prijeten program, k izvedbi Ave Maria kot violinistko povabil Ksenijo Abramović, vloge povezovalk pa so dobro izpeljale kar pevke same. Publika, ki je napolnila cerkev, je bila povabljen, da odpoje pesem Na jezeru, ob koncu koncerta pa je bilo prav iz njihovih ust slišati pohvalo: dobri so bili. Pevci in zborovodja menijo, da bo po enoletnem trudu potrebno še nekaj popravkov, toda tudi sami so bili zadovoljni, da se jim je uspelo uglasiti in najti spet nit, ki jih bo vodila na naše odre. Zborovsko občestvo je dočakalo, da se je Komorni zbor p. Stanislava Škrabca spet postavil na noge in že veselo računamo nanj!

Samostanska knjižnica Nova Štifta

Piše: Peter Lesar, foto: samostanski arhiv, Marijan Cvitak

Knjiga je nekaj več kot besedna struktura. Je dialog, ki ga začne s svojim bralcem. Ta dialog je neskončen, književnost je neizčrpna, in to zaradi preprostega razloga – ker je vsaka knjiga taka. Knjiga ni stvar brez komunikacije: je razmerje, je opora nešteti razmerij,« je zapisal Jorge L. Borges. Knjige so kakor prijatelji: biti morajo dobre, a maloštevilne ... V frančiškanskem samostanu Nova Štifta smo po dolgoletnem urejanju knjig za vse vas, občane Sodražice in širšo javnost, odprli samostansko knjižnico. Vsi, ki si želite prijetnega branja in ki želite obogatiti svoje znanje, raziskovati našo bogato zgodovino, prelistati številne stare revije, podoživljati stare zgodbe in like iz številnih knjig, vabljeni k nam vsako sredo med 16.30 in 18.30.

ZAČETEK S FRANČIŠKANI

Knjižnica je nastala po letu 1914, ko so skrb za cerkev Marijinega vnebovzvetja prevzeli frančiškani. Sedanja knjižnica se nahaja v prostoru nekdanjega oratorija (kapele) v 1. nadstropju samostana, prej je bila v prostoru na drugi strani samostana, ki gleda na dvorišče. V času druge svetovne vojne je na dvorišče padla bomba in poleg samostana poškodovala tudi del knjižničnega gradiva, kar je še vidno na nekaterih knjigah (poškodbe, steklo, delčki šrapnelov). Koliko je bilo v njej gradiva ob prihodu frančiškanov, ni znano, ker ni nobenih inventarnih knjig. Tudi za kasnejše obdobje je o gradivu le malo zapisov.

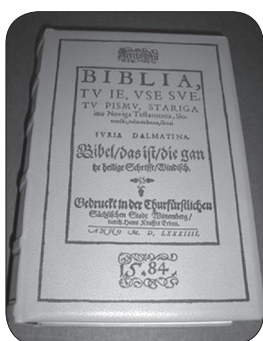
KNJIŽNICA DANES

Knjižnica obsega 30 m². Knjižne police so nameščene ob stenah do stropa in so prilagojene zidu, zato ni enakomerne razdelitve. Zaradi te prilagoditve prostor deluje dinamično in razgibano. Police so nameščene fiksno, kar je pogojevalo delno strokovno neenotno razporeditev gradiva. Pri razporejanju je bilo potrebno upoštevati vrst gradiva, predvsem pa format posamezne knjižne enote. Knjižne omare ob stenah so označene s črkami od leve proti desni, v sredini pa sta po dolgem še dva regala. Gradivo na policah teče od vrha do tal posamezne knjižne omare. Postavitev posamezne zvrsti gradiva je označena s pomičnim kartončkom, napisi so izdelani računalniško. V knjižnici je nameščen tudi delovni pult z računalnikom za potrebe knjižnice ter fotokopirni stroj za potrebe samostana.

ZNAČILNOSTI SAMOSTANSKE KNJIŽNICE

Ker je gradivo urejeno bolj po formatih kot po stroki, knjižnica daje specifičen vtis samostanske knjižnice. Ko stopimo skozi vrata, naredi na nas poseben vtis nasprotna stena, ki nas dobesedno prilepi nase s starim gradivom. Police so zgrajene do vrha knjižnice; v zadnji tretjini knjižnih polic se le-te prilagajajo stenam na obeh straneh in se na vrhu polkrožno združijo. Podobno nas preseneti pogled od teh knjižnih polic s pogledom proti vratom, le da je vmes odprtina za vrata. Na teh policah je predvsem starejše, antikvarno gradivo, posamezni primeri tudi z začetka 18. stoletja. Tudi na višjih policah na levi strani, gledano od vhodnih vrat, je nekaj antikvarnega gradiva.

Regala na sredini knjižnice sta bila postavljena v zadnjih letih, namenjena

pa sta novejšemu gradivu, leposlovju in periodiki. Kot zanimivost naj povemo, da je med knjigami tudi faksimile BIBLIE iz leta 1584 po izvodih NUK.

LAHKO POSTANETE UPORABNIK

Do zdaj je bila knjižnica namenjena le članom samostanske družine, občasno tudi zainteresiranim posameznikom. Izposoji je namenjeno le novejše gradivo, antikvarnega gradiva ne izposojamo. Namenjeno je le za študijske namene v knjižnici. Izposoja je vodena ročno, pri tem je potreben veljaven osebni dokument. V knjižnici se natančno upošteva hišni red in pravila.

VESTNO DELO KNJIŽNIČARJA IN PODPORA VODSTVA

Vse knjižno gradivo je več let v svojem prostem času vestno in skrbno urejeval univ. dipl. bibliotekar Stanislav Zupančič. Želja je, da bi bilo gradivo tudi računalniško evidentirano (za enkrat je evidentirana le periodika), saj je le-tega kar precej (s periodiko vred prek 7 500 enot), kar je za tukajšnji samostan kar velika številka. Računalniški programi omogočajo evidenco gradiva in evidenco izposoje, nudijo možnost povezovanja z drugimi knjižnicami in informacije o gradivu na daljavo.

Vodstvo samostana je naklonjeno urejenosti knjižnice. Knjižnica je namreč tudi eden izmed povezovalnih elementov z okolico, v kateri se nahaja, kar je za samostan, kot je Nova Štifta, zelo pomembno. Sožitje z okolico je nujno; če pa samostan ponudi še nekaj več, je pa to le še dejavnik več, ki vodi v dobro samostana. Tudi samostan pri tem ni in ne sme ostati pasiven. Varovanje, izposoja in razširjanje knjig je dejavnost, ki je evangelizacijskemu poslanstvu Cerkve ne samo blizu, temveč je eno z njim. In ne nazadnje: gradivo samostanske knjižnice je tudi del kulturne dediščine, ki jo je potrebno ohranjati in negovati. In lahko smo ponosni, da imamo takšno vrednost v naši sredi. Prepričajte se sami in nas obiščite pri Novi Štifti.

Samostanska knjižnica Nova Štifta – na voljo prek 7500 enot
Tel.: 01/836 99 43

E-pošta: marijan.cvitak@siol.net

Delovni čas: vsako sredo med 16.30 in 18.30

(zaprto le v času počitnic)

Knjižničar: univ. dipl. bibl. Stanislav Zupančič, ga. Stanka Mihelič

Rožnovenska in frančiškova nedelja

Piše: Jelka Pakiž

V nedeljo, 7. oktobra, smo pri Novi Štifti obhajali rožnovensko in Frančiškovo nedeljo. Popoldne ob 15. uri je sveto mašo daroval Gregor Gorenc ob somaševanju sodraškega župnika Francija Bizjaka in strunjanskega župnika p. Nika Žvoklja.

Gorenc je v svojem nagovoru izpostavil vprašanje o molitvi rožnega venca – kaj nam pomeni in koliko je ta molitev sploh še prisotna v naših družinah. Ob prebiranju jagod na rožnem vencu podoživljamo celotno Jezusovo življenje, trpljenje, smrt in vstajenje. Morda nam ta molitev pomaga, da lažje prenašamo svoje trpljenje in z upanjem zremo v prihodnost.

Z rožnovensko nedeljo se začne tudi leto vere in prav molitev rožnega venca naj bi nas utrdila v veri. To je tudi zadnja nedelja v letu, ko se sveta maša zaključuje s procesijo z Marijinim kipom. Kljub slabi napovedi je bilo vreme prijetno. Procesiji so se pridružili tudi romarji, ki so se z avtobusom pod vodstvom p. Nika Žvoklja pripeljali iz Strunjana. Vsi smo kot ena velika družina stopali v procesiji s petjem ali morda v tihi molitvi, prošnji ali zahvali Mariji na čast. Vrhunec popoldanske pobožnosti pa je bila po sveti maši blagoslovitev podobe svetega Frančiška, ki je na novo postavljena na travnik poleg samostana. Prejšnji kip, ki ga je naredil zdaj že pokojni akademski kipar Stane Jarm, je bil narejen iz lesa in ga je bilo potrebno zamenjati zaradi dotrajanosti. Ob blagoslovu nove podobe je to lepo ponazoril p. Niko z besedami, da je človekovo življenje minljivo, duh, Frančiškova karizma, pa ostaja in bo živela še naprej.

Medicinska fakulteta v Ljubljani

Katedra za družinsko medicino

izvaja projekt

SPOROČILO V STEKLENICI ZMANJŠEVANJE ŠKODE ZARADI PITJA ALKOHOLA

Vabljeni, da obiščete
spletno stran projekta:

www.nalijem.si

Na strani lahko:

- pridobite številne informacije o pitju alkohola,
- izpolnite anonimni vprašalnik, s pomočjo katerega samo v 5 minutah sami ocenite svoje pitje alkohola,
- prejmete povratno sporočilo.

PITJE ALKOHOLA IMA TEŽKE POSLEDICE
– PREPREČUJMO JIH!

Medgeneracijsko sodelovanje in sobivanje

Piše: Ljubica Košir, foto: Ana Arko

V zadnjem času je ta izraz večkrat uporabljen v različnih krogih in na različnih ravneh slovenskega prostora. Torej, aktualna zadeva sedanjega in prihodnjega časa naših rodov.

Za medgeneracijsko sodelovanje in sobivanje se že 18. leto trudimo v naši Kresnički – torej bo kmalu polnoletna. Na začetku delovanja smo se sotrudnice zavestno odločile, da se je v naši takratni novi državi Sloveniji potrebno dobronamerno združevati v različnih skupnostih in v njih tudi dejavno sodelovati. Ob odraščanju svojih otrok smo zaslutile, da je zelo pomembno mladim ponuditi nekaj, kjer se bodo počutili sprejete in razumljene. Povezale smo se s salezijanci, ki so nam z njihovimi dolgoletnimi izkušnjami dela za mlade in z mladimi tudi pomagali. Danes z veseljem ugotavljamo, da smo izbrale pravo pot, pravo odločitev. Naše delo ni bilo nikdar usmerjeno profitno, saj bi ga lahko že v prvih mesecih našega delovanja zaključile, če bi pričakovale zanj plačilo. Večkrat smo pobrskale tudi po svojih denarnicah in domačih shrambah, če smo hotele izpeljati kakšno aktivnost. Zmoremo ga le, če ob njem tudi osebnostno in duhovno rastemo.

Ko danes srečujemo mlade, ki so dejavni v različnih klubih in društvih in se z velikim veseljem spominjajo tistih dni, ki so jih kot manjši otroci skupaj preživljali v veselem razpoloženju, pri različnih dejavnostih, v zdravem okolju, sožitju, sodelovanju, nam je toplo pri srcu. Ko sem ob zadnji uspešni akciji 72 ur opazovala zavzete mlade, ko so si s svojimi rokami in po svojem okusu v župnijskem domu uredili tudi svoj kotiček za druženje, so bili nadvse zadovoljni in presenečeni sami nad seboj, koliko zmorejo.

Po zaključenem delu so sedli na blazine, uživali ob slastnih dobrotah, listali po albumih 18-letnega delovanja Kresničke, se spominjali brezskrbnih otroških dni in kovali ideje za njihovo nadaljnje delovanje. Ni kaj, čudoviti mladi, ki vedo, kaj hočejo, ki imajo svoje cilje!

Ob tej priliki bi se zahvalila prav vsem sotrudnicam in tudi vsaki posebej, ki ste vsa leta in ki še prevzimate različne odgovornosti v prid mladih. Naše medgeneracijsko sodelovanje ni bilo le pisno in ustno na okroglih mizah, bilo je vsa leta tudi dejavno in uspešno.

Mnogi mladi so nam zelo hvaležni za vsa leta delovanja ter dobrega sodelovanja in nam na različne načine to hvaležnost tudi izkazujejo. Za vse nas, ki se trudimo storiti kaj dobrega v prid mladih, je to naše največje plačilo. Po svojih možnostih in zmoglostih se bomo trudile, da bo tako tudi v bodoče.

V teh predprazničnih dneh povežimo vse naše dobre misli, besede in dejanja, pomnožimo veselje in upanje, iskreno si zaželim vse dobro. Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto 2013 želimo tako mlajšim kot starejšim občanom in občankam tudi salezijanke sotrudnice iz Sodražice.

Božična zgodba

Iz nemščine povzela: Jelka Dežman

V predmestju velikega mesta sta v času lakote po drugi svetovni vojni živeli dve sestri, Ema in Hana. Bližal se je božič in zaželeli sta si, da bi se vsaj na božični večer do sitega najedli. Zbrali sta nekaj ubornih oblačil in odšli na deželo. Ustavili sta se pri neki kmetiji, kjer sta na dvorišču opazili nekaj gosk. Prosili sta kmeta, naj jima v zameno za oblačila da gos. Kmet se je malo popraskal za ušesi, saj so bila oblačila res siromašna, nazadnje pa sta se mu shujšani ženski le zasmilili in že sta veselo korakali proti domu z gosko v torbi.

Sklenili sta, da jo bosta še malo poredili in tudi, da ne sme nihče izvedeti o njunem tretjem družinskem članu. Bali sta se zavisti sosedov.

Kmalu je prišel dan, ko bi se morala goska posloviti od tega sveta. Ema je naročila Hani, kako naj to stori, sama pa odhitela v mesto. Obupana Hana, ki ji srce ravno tako ni dalo, da bi se lotila krvavega početja, se je nazadnje le domislila ... Ko se je Ema vrnila iz mesta, je našla na mizi popolnoma negibno in oskubljeno gos. Zelo pa se je začudila, ker ni videla nikjer nobene krvi. Nato jo je preplavila žalost – goskina košara je bila prazna, nobenega gagajočega Dobro jutro ni bilo več. Sesedla se je na zofo in začela neutolažljivo jokati. Kmalu se ji je hlipaje pridružila še Hana. Tako sta dolgo časa obsedeli in solze so jima tekle po licih. Žalost ju je tako izmučila, da sta v joku zaspali.

Zbudili sta se v krasno sončno jutro. »Ga-ga-ga-ga,« jima je odmevalo v možganih, saj nista nič manj žalovali kot prejšnji dan. Toda »ga-ga-ga« ni bil le prisluh, še več – postajal je vedno jasnejši in glasnejši. Za njim se je pojavila še njuna goska, vsa oskubljena in ožarjena z jutranjim soncem, ki je svetilo nanjo skozi okno. Sestri sta se spogledali in zopet so ju oblike solze, le da tokrat solze sreče. »Kako je to mogoče?« je vprašala Ema. »Je mogoče,« ji je odvrnila Hana, »dala sem ji tvoje uspavalne tablete Valerin ... «

Ko je sestri na božični večer obiskal pisec te zgodbe, mu je naproti prišlo na prvi pogled čudno bitje, oblečeno v prelep, pisan, z ljubeznijo spleten pulover. To je bilo goskino oblačilo, dokler ji ni zopet zrastle perje. Ema in Hana sta pozneje v svoj dnevnik zapisali, da je bil ta božič najgloblje doživet in najlepši v njunem življenju.

Društvo za zaščito živali Kočevje

Piše: N. P.

Društvo za zaščito živali Kočevje (DZZŽ Kočevje) je nam najbližja tovrstna ustanova. Delovati je pričelo oktobra 2005. Njihovo prizadevanje temelji na prostovoljnem delu, njihov namen pa je pomagati zavrženim, brezdomnim in vse prepogosto tudi mučenim živalim. Poleg tega se trudijo ozaveščati ljudi o tem, da imajo tudi živali svoje pravice. Tako sodelujejo tudi s šolami in vrtci, kjer že majhnim otrokom skozi igro prikažejo primeren odnos do živali.

V društvu so s pomočjo članov in donatorjev uspeli ograditi večji prostor v bližini gozda, kjer njihovi varovanci, predvsem muce, čakajo na nove lastnike. Leta 2011 so uspeli zgraditi tudi mačjak. Psi morajo načeloma v zavetišče, zato v podarjenih pesjakih bivajo le kratek čas. Zelo veliko pa je nezaželenih in zavrženih mačjih mladičev, ki se jih branijo tudi zavetišča. Ti velikokrat, če imajo srečo, pristanejo na »ranču« DZZŽ Kočevje. Zanje z veliko požrtvovalnostjo skrbi peščica aktivnih članov društva.

Pri vas najdejo začasen dom zavrženi in včasih tudi mučeni psi in mačke. Kako pridejo do vas?

Do nas pridejo ljudje v glavnem preko novih medijev, tj. spletna stran društva in Facebook, večkrat tudi s prošnjo za pomoč pri oddaji pasjih in mačjih mladičev. Posebno veliko povpraševanje je po sterilizacijah in kastracijah, ki jih organiziramo skupaj z Občino Kočevje in veterinarskima ambulantama. Ker DZZŽ Kočevje nima statusa zavetišča, morajo najdene, odvzete ali zavržene živali v uradno zavetišče, za kar je dolžna poskrbeti vsaka občina. Za Sodražico je to Zavetišče Meli iz Trebnjega.

Kaj lahko storimo, če smo priča situacijam, ko živali trpijo?

Slovenska zakonodaja omogoča kaznovanje tistih, ki živali zanemarjajo ali mučijo. Za ukrepanje sta pristojni veterinarska inšpekcija in policija, ki za ukrepanje potrebujejo prijavo. Če torej

vidite, da nekdo slabo ravna s svojo, tujo ali nikogaršnjo živaljo, se opogumite in storilca prijavite. Če gre za početje, ki se odvija v določenem trenutku in storilca ne poznate, pokličite policijo, ki bo prišla na kraj dogodka in zadeve popisala in ukrepala. Če pa gre za žival v neustreznih bivalnih pogojih ali za drugače zanemarjeno žival, je potrebna prijava veterinarski inšpekciji. Veterinarska inšpekcija potrebuje naslov kršitelja in, če je mogoče, tudi ime in priimek kršitelja. Navesti morate tudi svoje podatke, a nikar se ne ustrašite, saj je

vir prijave v vsakem primeru tajan. Vsako prijavo so inšpektorji dolžni preveriti. Če ste prepričani, da je neko ravnanje z živaljo hudo napačno, ni nobenega razloga, da ne bi za svojo prijavo stali z imenom in priimkom. To je najmanj, kar lahko naredite za trpečo žival, ki svojih muk ne more povedati.

Tudi društvo večkrat prejme prijavo o neprimernem ravnanju z živaljo ...

V takih primerih se odzovemo z dopisom oz. opozorilom kršitelju, kjer so navedene očitane kršitve in citiran Zakon o zaščiti živali, ki predvideva sankcijo. Včasih opozorilo učinkuje, večkrat pa je treba zadevo predati veterinarski inšpekciji, kajti drugih pristojnosti društvo nima. Kljub temu poudarjamo: naj nam ne bo vseeno in ne pogledjmo stran, kadar vidimo trpeče živali.

Česa se mora zavedati vsak (bodoči) lastnik živali?

Vsak bodoči lastnik živali mora najprej pri sebi razčistiti, koliko svojega časa, skrbi, ljubezni in ne nazadnje denarja je pripravljen deliti z novim članom gospodinjstva. In to vsak dan naslednjih 10–15 let. Zavedati se mora, da imajo tudi živali čustva. Ni bolj žalostne stvari kot pes v sicer lepem pesjaku, ki ga gospodar pelje na sprehod le takrat, ko se njemu zdi. Ali pa pes na verigi, okoli njega pa polno iztrebkov. Prav tako ne bi smeli živali nabavljati zato, »ker si jih otroci takoooo želijo«. Živa žival ni igrača, je odgovornost, na katero moramo biti dobro pripravljene, sicer pojdimo raje sprehodit in pobožat sosedovega psa.

»Ljubitelji« mačk

Pripravilo: Društvo za zaščito živali Kočevje

V vaši okolici se je pred časom zgodil gnusen zločin, ko je moški poskušal utopiti 3 mačke mladiče. Posledice njegovega dejanja so bile smrt vseh treh mladičev. Kruta zgodba je dobila tudi epilogo: storilec je bil kaznovan s 6 meseci zapora pogojno, za dobo 3 let. Nihče nikogar ne sili, da mora imeti rad živali, prepovedano pa jim je povzročati bolečino.

S tem dopisom bi radi opozorili ljudi, ki ne marajo mačk in jim povzročajo bolečine, da je takšno dejanje ne le nemoralno temveč tudi kaznivo.

O tem zelo jasno govori Zakon o zaščiti živali (ZZZiv):

- V 2. členu navaja, da je zaščita živali dolžnost vseh pravnih in fizičnih oseb, še zlasti skrbnikov živali, lokalnih skupnosti in države pa tudi nekaterih organizacij in društev.
- V 3. členu navaja, da nihče ne sme brez utemeljenega razloga povzročiti živali trpljenja, bolezní ali smrti.
- V 4. členu pravi, da je mučenje živali vsako ravnanje, storjeno naklepno, ki živali povzroči poškodbo ali dalj časa trajajoče ali ponavljajoče trpljenje ali škodi njenemu zdravju. Mučenje je tudi nepotrebna ali neprimerna usmrtitev živali.
- Za mučenje živali je predvidena denarna kazen ali zapor do 1 leta.

Kako lahko pomagate?

V Društvu za zaščito živali Kočevje bodo veseli vsakršne pomoči: prostovoljnega dela, finančne pomoči v obliki donacij ali članarine, začasnega skrbništva ali posvojitve katerega od njihovih varovancev, nudijo pa tudi možnost posvojitve na daljavo.

Ker imajo status društva za javno dobro, jim lahko namenite tudi 0,5 % dohodnine (obrazec najdete na spletni strani društva).

Za ljudi širokega srca je možnosti veliko, posebej za Sodražane pa sta na voljo dve bližnji zbirališči materialnih prispevkov, kjer dobite tudi obrazec za 0,5 % dohodnine. Tople odeje, rjuhe in manjše kose bombažnih tkanin lahko prinesete:

- v šolsko knjižnico OŠ Sodražica (zbira Jelka Dežman)
- v Frizerski salon Brigita (zbira Brigita Puželj)

HVALA VSEM, KI IMATE ODPRTO SRCE
ZA NAŠE ŠTIRINOŽNE PRIJATELJE V STISKI!

Več o možnostih za pomoč na www.dzzz-kocevje.org

*Za boj z usodo
ti je zmanjkalo moči
zato Ljubezni si prepustil se,
ki z neba se nadte zlila je,
in spokojno svoje si zaprl oči.*

Zahvala

V večnost je odšel dragi mož, brat in stric

ALOJZIJ ZAJC
roj. 1929
iz Žimaric.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in sodelavcem za izrečeno sožalje, darovane sveče in svete maše. Posebna hvala gospodu župniku, pevcem, gasilcem, zdravniškemu osebju, negovalkam in vsem, ki ste ga v bolezní obiskovali. Hvala vsem, ki ste ga tako številčno pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

*Celo življenje si garal,
vse za dom in družino dal;
povsod ostale so sledi,
kjer delal in živel si ti.
Življenje bilo je vredno truda,
naj ti lahka bo domača gruda ...*

Zahvala

Od nas se je poslovil dragi mož in ata

IVAN VESEL
iz Sinovice 6.
(13. 4. 1924–14. 11. 2012)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega poslovili in ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

Hvala vsem za izrečena sožalja, tolažilne besede, darovano cvetje, sveče in svete maše.

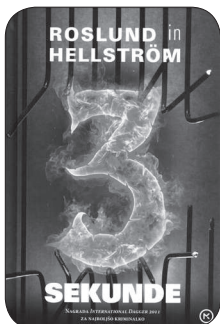
Zahvaljujemo se gospodu župniku Francu Bizjaku za lepo opravljen pogrebni obred, zdravnici dr. Lidiji Šmalc, patronažni službi – gospe Dominiki Arko, pevcem, gasilcem PGD Zamostec in pogrebni službi Komunale Ribnica ter vaščanom, ki ste ga ponesli k večnemu počitku.

Vsi njegovi

Napeto branje za zimske dni in noči

Piše: Nežka Mohar Gačnik, bibliotekarka

Minila sta dva meseca in ponovno se Vam oglašamo z Novičkami iz knjižnice. Na oktobrski pravljilni urici so najmlajši prisluhli pravlji z naslovom O miški, ki je zbirala pogum. Kasneje so mali nadebudneži izdelovali miške iz papirja. Za Vas pa smo pobrskali med knjižnimi novostmi in za praznični čas izbrali naslednje:

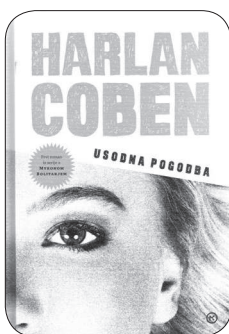

ANDERS ROSLUND in BÖRGE HELLSTRÖM Tri sekunde

Eksploziven, inteligenten roman izpod peresa nagrajenega novinarja Andersa Roslunda in nekdanjega kriminalca Börgeja Hellströma je prejel več priznanj: nagrado za najboljšo švedsko kriminalko, nagrado bralcev za najboljši roman in prestižno

»bodalo« svetovnega združenja piscev kriminalk.

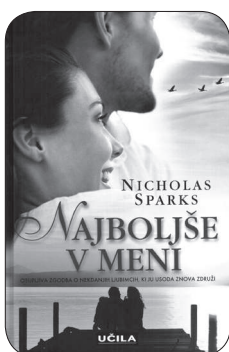
Piet Hoffman živi dvojno življenje. Eno z ljubljeno družino (ženo in dvema sinovoma), ki jo želi za vsako ceno zaščititi. In drugo, tajno življenje, v katerem vsak dan zre smrti v oči. Hoffman je namreč najboljši tajni operativec švedske policije, za njegov obstoj pa ve samo ena oseba. Potem ko se predaja mamil, pri kateri sodeluje, grdo ponesreči, se mora spopasti z najtežjo nalogo do zdaj – vtihotapiti se mora v zloglasni švedski zapor in priti živ iz njega. Mu bo uspelo?

HARLAN COBEN Usodna pogodba

Harlan Coben je izjemno uspešen ameriški avtor kriminalnih romanov. Edini do zdaj je prejel vse tri najuglednejše nagrade za žanrsko pisanje (edgar, anthony in shamus). V romanih večinoma odstira pretekle dogodke, nerešene, spregledane in napačno interpretirane umore ali nesreče.

Myron Bolitar je športni agent odločne narave, a mehkega srca. Njegov klient, obetajoči nogometaš Christian Steele, prejme pismo z oglasnikom, v katerem njegovo nekdanje dekle ponuja spolne storitve. Težava je v tem, da so vsi, tudi policija, prepričani, da je mrtva, saj je pred letom in pol izginila brez sledu. Myron skuša razplesti družinsko tragedijo, odkriti ženske skrivnosti in razkrinkati moške laži.

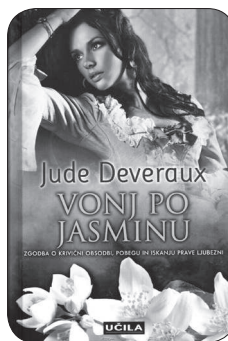

NICHOLAS SPARKS Najboljše v meni

V zadnjem letniku srednje šole je v majhnem mestecu v Severni Karolini med Amando in Dawsonom preskočila iskrica. Njuni družini ne bi mogli biti bolj različni, toda med njima se je spletla iskrena ljubezen. Konec poletja sta se razšla in izgubila stike, ker je Amanda odšla na kolidž. Petindvajset let pozneje se

Amanda in Dawson srečata, ko se vrneta domov zaradi pogreba starega prijatelja, pri katerem sta nekoč oba našla zatočišče in

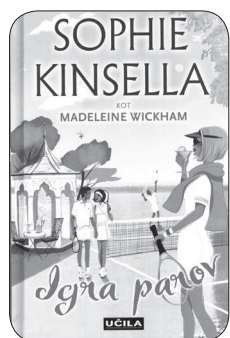
uteho. Ko skupaj večerjata in obujata spomine, začneta resno dvomiti o svojih življenjskih odločitvah. Je prepozno, da si rečeta "ljubim te" in vzameta srečo v svoje roke?

JUDE DEVERAUX Vonj po jasmínu

Charleston, 1799. Hčerki južnjaške aristokracije in nadarjeni slikarki Catherine Edilean Harcourt v domači Virginiji ne manjka snubcev, ki bi uresničili njene sanje o poroki in družini. Toda Cayjin pustolovski duh, ki se je razvijal ob odraščanju s štirimi brati, je postavljen pred veliko preizkušnjo, ko v Južni Karolini

obišče svojega botra. Ker je ta obležal v postelji z zlomljeno nogo, prosi Cay, da namesto njega opravi nekaj nujnega: na poti na ples mora odpeljati otovorjenega konja sinu starega prijatelja – ki je kaznjeneč na begu, obsojen za umor svoje žene! Naenkrat se Cay znajde na begu pred zasledovalci Alexandra McDowella in odjezdi v noč z neznancem, ubežnim Škotom. Čeprav bi se ga morala bati, se zave, da jo Alex vse bolj privlači. Medtem ko iščeta zatočišče v soparnih močvirjih Floride, se zaplete tudi v skrivnostno zgodbo o njegovi krivični obsodbi in nedolžnosti.

SOPHIE KINSELLA Igra parov

Prijateljska zabava s teniškim turnirjem se sprevrže v nekaj čisto drugega. Bila je Patrickova zamisel, da bi imeli konec tedna zabavo s teniškim turnirjem. Toda Patrick svoji lepi, jezični ženi Caroline ne pove pravega razloga, zakaj se je odločil prirediti zabavo. Caroline z veseljem pozdravi Stephena in Annie, njuna nekdanja

siromašna soseda, malo manj je vesela novopečenega bogataša Charlesa in njegove aristokratske žene Cresside, medtem ko niti ne skriva antipatije do zagrizeno tekmovalnega Dona in njegove hčere Valerie. Ko se štirje pari zberejo na s soncem obsijani terasi, se zdi na prvi pogled očitno, kateri med njimi so v življenju zmagovalci in kateri poraženci. A s prvo žogico, ki poleti čez mrežo, se začnejo vrstiti izbruhi, neprijetni pretresi in razkritja, ki jih popestri še prihod nepovabljenih gostje, in zaokroži spoznanje, da je tenis zadnje, okoli česar se bo vrtel ta konec tedna.

S tem tudi zaključujem letošnji zadnji pregled nekaterih knjižnih novosti. Želimo Vam vesele božične praznike ter obilo zdravja, sreče, miru, ljubezni in osebnega zadovoljstva v novem letu 2013! Tudi v prihodnjem letu se veselimo našega skupnega druženja s knjigami v sodraški knjižnici! Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjic! SREČNO!

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

1. Ravnateljica šole je v pozdravnem nagovoru izrazila hvaležnost, da so se lahko uresničile sanje vseh generacij Sodražanov
 2. Športni nastop vseh učencev šole in vrtca
 3. Župan Blaž Milavec je navdušen nad realizacijo zastavljenih projektov
 4. Učenci šole so predstavili bajko o nastanku »Šedrscce« pod mentorstvom Tadeje Topolnik
 5. Nastop ribniških mažoret s točko, s katero so na Evropskem prvenstvu osvojile 5. mesto

6. Nastop predstavnic Športnega kluba Gib Šiška in olimpijke Saše Golob
 7. Slovesen prerez traku
 8. Tamburaški orkester Sodražica in njihova novost: Moja Sodražica
 9. Vzgojiteljice vrtca so pričakale obiskovalce in častne goste

Foto: Marko Burger

Vaš Magacin

lokalno in aktualno

december 2012

tradicionalna prireditev:
GLASBENA MINEŠTRA

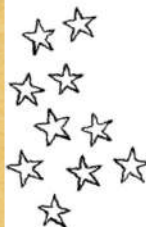
zabavna
gledališka igra
z glasbenimi vložki

V soboto 22.12. ob 19.00

**ŠPORTNA
DVORANA
SODRAŽICA**

VABLJENI! VSTOP PROST

CVETLIČARNA SPOMINČICA

Ni sreča biti uspešen,
uspeh je biti srečen!

Veliko izpolnjenih želja v letu 2012,
obenem pa se vam zahvaljujemo za obisk in
se priporočamo!

SREČNO 2013

BOŽENA KOVAČIČ S.P.
PODGORSKA CESTA 12
1317 SODRAŽICA

9. Tradicionalni božično-novoletni koncert
TAMBURAŠKEGA ORKESTRA z gosti

SODRAŽICA 2012

**ŠPORTNA DVORANA SODRAŽICA
TOREK, 25. DECEMBER 2012 OB 18:00**